

Stintaia

Organ al Comitetului Central al P.M.R.

Anul XXXIV Nr. 6384 Simbata 19 septembrie 1964 6 PAGINI — 30 BANI

PE TEMELE ZILEI

Aprovizionarea de toamnă

Apropierea toamnei și a iernii e însoțită de felurite preocupări gospodărești legate de aprovizionare. Strădaniile celor care s-au îngrijit de asigurarea recoltei de legume, fructe și cereale încep să fie recoltate la timp și livrate sortată, potrivit clauzelor contractuale, iar pe de altă parte, un control exigent din partea direcțiilor comerciale, pentru ca ridicarea produselor de la unități să nu întârzie.

Importanța este, în primul rând, aceea a activității care urmărește recoltarea cartofilor și a celorlalte produse, prelucrare lor din gospodărie de stat, de la gospodăriile colective și ceilalți producători contractanți. În acest scop este necesar ca acolo unde centrele de prelucrare-achiziție încă n-au fost puse la punct, ele să fie pregătite de îndată, să fie utilizate cu cîntare, prelate, rogojini și cu tot ce le este necesar pentru a lucra nestingherit din prima clipă cînd încep să fie aduse cantități masive de produse.

Livrarea esalonată de către producători și de punctele de recepție spre centrele de consum este o problemă-cheie. Merită ca cei în drept să-i acorde întreaga atenție, deoarece respectarea graficilor — dacă sînt întocmite judicios, cu seriozitate și în cunoștință de cauză — este în interesul atît al producătorilor, cît mai ales al cumpărătorilor. Eforturile trebuie îndreptate spre aducerea pe piață a cantităților de produse necesare, astfel ca nimic să nu se irosească, să nu se deprecieze. Cu condiția unei organizări riguroase, se pot pune zilnic în îndemna cumpărătorilor produse proaspete, de bună calitate, fără ca unitățile agricole sau organizatiile comerciale să înregistreze pierderi. O primă sesizare — care arată că nu peste tot lucrurile sînt destul de bine puse la punct în această privință — a sosit din regiunea București, unde nu există încă o sincronizare destul de bună între recoltările de ceapă din unele

gospodării colective și preluările de către O.C.L. Aprozar. Evitarea unor asemenea neajunsuri presupune, pe de o parte, sprijinul consiliilor agricole, în așa fel ca toată marea să fie recoltată la timp și livrată sortată, potrivit clauzelor contractuale, iar pe de altă parte, un control exigent din partea direcțiilor comerciale, pentru ca ridicarea produselor de la unități să nu întârzie.

Întrucît este prevăzut ca livrările de cartofi destinate Capitalei, orașelor și centrelor muncitorești să fie încheiate în prima jumătate a lunii noiembrie, măsurilor amintite trebuie să li se adauge, înainte de toate, o planificare riguroasă și precisă a mijloacelor de transport (vagoane de cale ferată, autocamioane), căci anul trecut au fost semnate cazuri cînd cartofii au stat pe rampele garilor zile în șir, transportarea lor nefiind asigurată. Delegații Centrocop și ai Ministerului Comerțului Interior vor trebui să aibă în vedere evitarea unor astfel de cazuri, bizindu-se pe colaborarea strînsă cu reprezentanții Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor, ca și pe sprijinul organelor locale de partid și de stat. Deoarece s-a hotărît ca recepția calitativă a produselor să se facă la locul de destinație, organele comerciale recomandă ca pe rampele de expediere cartofii să fie depozitați separat, pe calități, și tot astfel să se încarce în vagoane sau în alte mijloace de transport.

După cum s-a mai anunțat, în Capitală și în celelalte orașe au fost organizate, pe lângă unitățile de desfacere existente, și centre sezoniere, care să înlesnească desfacerea mărfurilor, să evite pierderi de timp inutile. Fără îndoială că, în special în Capitală, organele sfatului popular vor analiza dacă rețeaua este suficientă, dacă s-a ținut seama în măsură de necesitate de întreprinderile noiilor cartiere și din cartierelor mai îndepărtate.

Ar mai fi de spus cîteva cuvinte despre aprovizionarea la domiciliu cu produse pentru iarnă. Folosirea acestei metode la București (deși încă în mică măsură), Brașov și în alte orașe a fost primită cu interes de cumpărători. Anul acesta s-au creat unele condiții pentru extinderea ei în Capitală; ar fi bine dacă și celelalte sfaturi populare orașenești ar avea în vedere acest lucru. Consultându-se cu cetățenii, ținînd seama de sugestiile și propunerile lor, cu simț gospodăresc și spirit de inițiativă, organele locale din întreaga țară pot întregi măsurile luate pe plan central pentru o cît mai bună și mai operativă aprovizionare în vederea iernii.

Din toată țara

15000 de noi elevi în școlile profesionale ale M. I. C. M.

În anul I al școlilor profesionale, tehnice și tehnice de mașini din industria constructoare de mașini au intrat anul acesta aproape 15000 de elevi, cu 1500 mai mulți decît în anul trecut. În școlile amintite se pregătesc cadre în aproape 40 de meserii, de la cele mai cunoscute — strungari, turnători — pînă la cele mai noi, cerute de necesitățile pro-

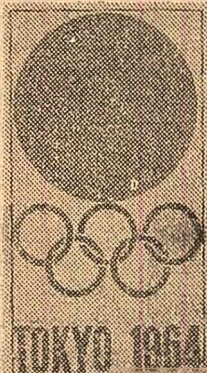
ducției, ca: mecanici de locomotive Diesel electrice, constructori de televizoare și aparate electronice, metalurgiști pentru deservirea agregatelor automate etc. Pentru noul an de învățămînt, la Iași, Brașov, Arad, Săcele și Roman au fost construite spații noi de școlarizare și ateliere pentru practica elevilor.

Pregătiri pentru centenarul C. E. C.

În toamna acestui an se vor sărbători 100 de ani de la înființarea Casei de Depuneri și Consemnațiuni. Cu acest prilej, la studiul „Animafilm” se pregătesc un film de desene animate realizat de Ion Popescu-Gopo. Filmul va rula pe ecranele cinematografulor și va fi prezentat la televiziune în cadrul Săptămîinii economice. De asemenea, Casa de Economii și Consemnațiuni și Uniunea artiștilor plastici au or-

ganizat un concurs de afișe. Cele mai bune dintre acestea vor fi prezentate în cadrul unei expoziții. Tot cu prilejul centenarului C.E.C. s-a emis un timbru special care în curînd va fi pus în circulație. În scopul popularizării acțiunii de economisire prin C.E.C., în prezent se lucrează și la organizarea unui concurs de vitrine, în colaborare cu organele de specialitate ale Ministerului Comerțului Interior.

Lotul sportivilor noștri pentru Jocurile olimpice de la Tokio

Zilele acestea s-a definitivat lotul olimpic al R.P. Romine care va participa la Jocurile olimpice de la Tokio. Ieri, în cadrul unei conferințe de presă la care au fost prezenți tov. Aurel Dumă, președintele Consiliului general U.C.F.S. și al Comitetului olimpic român, antrenori, ziaristi s-a anunțat componența delegației noastre olimpice.

La marea competiție sportivă care se va desfășura între 10 și 24 octombrie în capitala Japoniei, țara noastră va fi reprezentată de 115 sportivi și 32 sportive, care vor participa la 13 din cele 20 de sporturi olimpice: atletism, box, canoace, canotaj, acrobatie, ciclism, fotbal, gimnastică, hater, lupte clasice și libere, polo pe apă, scrimă, tir, volei. La atletism, gimnastică, scrimă, volei, canoace vom avea reprezen-

tanți atît în întrecerile masculine cît și în cele feminine. Printre cei ce vor face deplasarea la Tokio sînt sportivi bine cunoscuți, ca Iolanda Balaș, Victoria Viscoșopolanu, Șerban Ciocînă, Maria Diaconescu (la atletism), Elena Popescu, Sonia Iovan (la gimnastică), Vernescu, Nicoadă (la canoace), Ciucă, Mihailik, Negrea, Mariuțan (la box), Pirulescu, Cernea, Bularea (la lupte), Olga Orban-Szabo, Maria Vicol (la scrimă), F. Balș, Baroga (la hater) etc.

Selecția olimpicilor noștri s-a făcut după numeroase concursuri interne și internaționale, în care s-au urmărit trecerea normelor olimpice și obținerea unor performanțe superioare. Pe lângă sportivi cu mai multă experiență, în lot au fost selecționați și o serie de tineri talenți, cărora li se va da astfel posibilitatea să-și verifice forțele în compania unor parteneri de talie mondială. Delegația olimpică română va fi însoțită la Tokio de antrenori, metodisti, medici, precum și de arbitri internaționali, invitați să conducă întîlnirile din cadrul Olimpiad.

CUM FOLOSIM ZESTREA TEHNICĂ A ȘANTIERELOR

Mecanizarea lucrărilor pe șantier constituie un factor principal în industrializarea construcțiilor, o cale esențială de creștere a productivității muncii. Șantierile industriale și de locuințe au fost dotate cu mașini și utilaje tot mai perfecționate, care dau posibilitate constructorilor să scurteze durata de execuție, să îmbunătățească calitatea și să reducă costul lucrărilor.

În legătură cu folosirea mașinilor și utilajelor, a „zestrei” tehnice a șantierelor, cu problemele care se pun în această privință, redactorul ziarului nostru Nicolae Căuci a avut o convorbire cu ing. Ioan Bărdescu, șeful serviciului mecanizării din Ministerul Industriei Construcțiilor.

cunoștințe profesionale. Grijă pentru pregătirea cadrelor constituie una din preocupările noastre principale. În 1963, prin utilizarea de construcții și în cadrul Trusului de utilaj greu s-au calificat și specializat numeroși muncitori. În prezent sînt în curs de calificare peste 200 de cadre și se vor specializa încă 190. În acest fel, toate utilajele existente pe șantierelor ministerului sau care vor fi permise în continuare sînt încredințate unor cadre calificate.

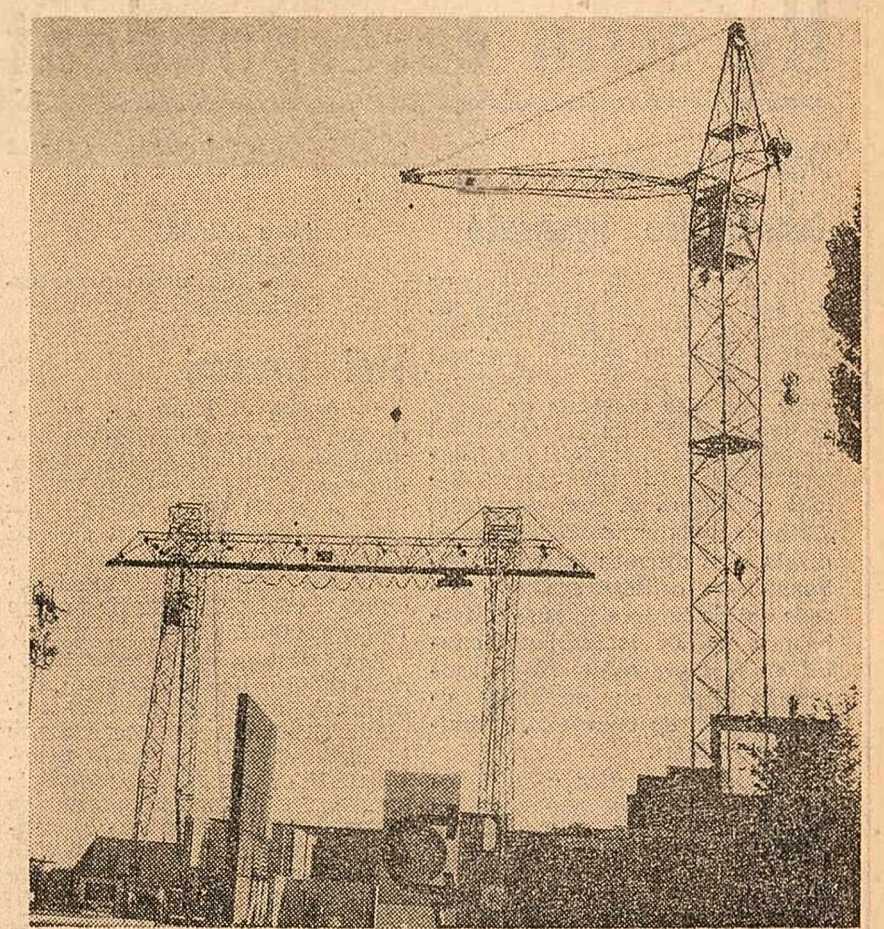
În ultimii ani, pe baza investițiilor făcute de stat, șantierelor Ministerului Industriei Construcțiilor au fost înzestrate cu un număr important de utilaje perfecționate, de mare productivitate. Vă rugăm să ne dați unele amănunte despre dotarea șantierelor de construcții.

Numai anul trecut, întreprinderile aparținînd Direcției generale de construcții-montaj din ministerul nostru au primit excavatoare, macarale, autotransport, autotransportare și alte mijloace de transport, dispozitive și aparatură de laborator cu o valoare de 3,25 ori mai mare decît în 1960. Mai mult de 80 la sută din acestea sînt produse de industria noastră constructoare de mașini. În afara fondurilor de investiții au fost achiziționate numeroase utilaje și dispozitive de mică mecanizare prin credite rambursabile; pentru aceasta s-au folosit pînă acum aproape 7 milioane lei. La acestea se mai adaugă un mare număr de scule și dispozitive achiziționate din fonduri de producție. Ca urmare a dotării continue a șantierelor, volumul principalelor lucrări de construcții executate mecanizat a ajuns în 1963 față de 1960, la săpături, la 66,9 la sută, volumul de săpături executat mecanizat crescînd astfel de 3,25 ori. Gradul de mecanizare la amestecarea mortarului a ajuns la 85 la sută, iar la extragerea agregatelor din balastierile de șantier — la 65 la sută. Montajul de prefabricate din beton se realizează în proporție de peste 96 la sută cu mijloace mecanice. Gradul de mecanizare va crește în viitor și mai mult.

Existența unor utilaje și instalații grele a stimulat inițiativa creației a specialiștilor din construcții în folosirea unor metode avansate. Una dintre aceste metode este executarea coșurilor de fum tronconice cu ajutorul instalațiilor de cofraje gisante electrohidraulice. Întregul procedeu de lucru constituie o invenție românească. Prin această metodă s-au executat coșurile de fum tronconice de 70 m înălțime de la fabricile de ciment din Turda și Medgidia, de la centrala electrică de termoficare din Iași — de 120 m înălțime, coșul de la termocentrala Craiova. Acesta din urmă, înalt de 180 m, a fost executat în 68 zile, lucrîndu-se în 3 schimburi, față de circa 240 zile, cît ar fi durat după metode clasice.

Ce ne puteți spune în legătură cu gradul de folosire a acestor mașini și utilaje pe șantiere?

Practica unităților noastre a dovedit că lucrul principal nu este numai dotarea continuă a șantierelor cu mijloace tehnice. Important este ca peste tot utilajele să fie cît mai rațional distribuite și folosite, în scopul ridicării indicilor lor de utilizare. Numai astfel extinderea me-

Macaralele turn și capră, de mare tonaj, sînt tot mai des întîlnite pe șantierelor de construcții. Foto: M. Cioabă

se realizeze un volum total de transporturi cu mijloace mecanizate de 13 925 000 tone, față de 5 427 000 tone în 1960. Indicii de utilizare superiori s-au obținut și la Testul utilajelor de șantier. Dotarea tehnică a șantierelor, mai buna folosire a utilajelor au dus la realizarea unei productivități a muncii cu 31 la sută mai mare față de cea obținută în 1959. Aceste rezultate s-au obținut cu ajutorul citorva măsuri esențiale: organizarea lucrului în două schimburi, pregătirea cadrelor, organizarea judicioasă a punctelor de lucru și a reparării utilajelor pe șantier sau în atelierele unităților. Concomitent, o deosebită atenție se dă repartizării judicioase a utilajelor în raport cu cerințele șantierelor. Asigurarea șantierelor cu utilaje se face conform planurilor operative trimestriale, precum și pe baza unor calculări lunare.

După cum se știe, orice utilaj, oricît de nou și de modern ar fi, nu poate da randamentul dorit fără o întreținere corespunzătoare. De aceea, pe șantierelor noastre se dă o mare atenție acestei activități. Atelierele întreprinderilor și șantierelor au fost dotate cu mașini-unelte noi și moderne pentru întreținerea și repararea utilajelor și a mijloacelor de transport. Numărul atelierelor pentru repararea curentă a utilajelor de pe șantierelor dispărute a crescut cu 13. Pentru controlul calității lucrărilor de construcții s-au înființat laboratoare de șantier și mobile.

Buna folosire a utilajelor de construcții depinde în mare măsură de asigurarea de cadre cu temeinice

liza o mecanizare cît mai eficientă, nu se urmărește într-o suficientă măsură respectarea întocmai a acestor proiecte.

Paralel cu măsurile ce se iau pe șantier pentru mai buna folosire a utilajelor sînt necesare, după părerea noastră, și unele eforturi mai susținute pentru producerea unor utilaje care să ușureze și mai mult muncă constructorilor. Un exemplu. O bună parte din volumul de săpături, circa 35 la sută, se execută în spații înguste. Lipsesc însă utilajele de săpat în asemenea spații înguste de tip universal sau tractoare prevăzute cu echipament de săpat. Numărul utilajelor de construcții asimilate este relativ mic față de propunerile făcute și de volumul de lucrări meren în creștere. Multe din utilaje se asimilează și se produc în serie cu mari întîzieri. Altele, cum ar fi macaralele de ferestră, nu sînt produse în cantități suficiente.

Firește, deficiențele existente se datoresc, după părerea noastră, și faptului că, deși numărul unităților deținătoare de utilaje de construcții este mare, C.S.C.A.S. nu-și îndeplinește pe deplin rolul de coordonator pe linie de mecanizare, nu urmărește realizarea integrală a tuturor fazelor de asimilare, fabricație de serie și comportarea în exploatarea a utilajelor. Considerăm că print-o colaborare mai strînsă între C.S.C.A.S., Ministerul Industriei Construcțiilor și Ministerul Industriei Construcțiilor se pot elimina deficiențele existente, creîndu-se condiții pentru intensificarea mecanizării lucrărilor de construcții.

Măsuri pentru sporirea salariilor învățătorilor și educatoarelor

În vederea aplicării prevederilor Hotărîrii Comitetului Central al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri din iunie a.c., cu privire la majorarea salariilor la toate categoriile de salariați, au fost stabilite măsurile pentru sporirea — începînd de la 1 septembrie — a salariilor învățătorilor și educatoarelor și îmbunătățirea sistemului de salarizare a acestora.

Pentru învățătorii și educatoarele se prevede o creștere medie a salariilor tarifare de 15,2 la sută. Procente mai mari de creștere primește personalul didactic cu vechime îndelungată în învățămînt. Astfel, salariile tarifare ale învățătorilor cu o vechime de peste 15 ani în învățămînt — care reprezintă partea cea mai mare a acestei categorii de salariați — cresc cu peste 18 la sută.

Pentru a se asigura o retribuție mai justă personalului didactic în funcție de vechimea în învățămînt,

treapta de salarizare pentru vechime de la 10—20 ani s-a scindat în două: 10—15 și 15—20 ani. Prin această reglementare se acordă o creștere și după împlinirea a 15 ani de vechime. Pînă acum, creșterea salariului pentru vechime se făcea numai la împlinirea a 10 ani și apoi a 20 de ani.

Majorarea salariilor corpului didactic este încă o expresie a grijii partidului și guvernului pentru îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și de trai ale slujitorilor școlii. Munca pe tărîmul învățămîntului se bucură de o înaltă apreciere în țara noastră, profesia de învățător și educator al tinerii generații a dobîndit un prestigiu înalt și condiții materiale din ce în ce mai bune. Învățătorilor le sînt încredințate educația milioaneilor de cetățeni de mîine ai patriei, misiunea de a forma constructori capabili și devotați al societății socialiste.

PRIMIREA DE CĂTRE TOVARĂȘUL GHEORGHE GHEORGHU-DEJ A DELEGAȚIEI P. C. DIN NORVEGIA

În ziua de 18 septembrie, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, a primit delegația Partidului Comunist din Norvegia, compusă din tovarășii Just Lippe, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P. C. din Norvegia, și Kristoffer Tangen, vicepreședinte al Comitetului regional de partid Ostfold.

Au luat parte tovarășii Chivu Stoica, Leonte Răutu, precum și Constantin Lăzărescu, membru supleant al C.C. al P.M.R.

Cu acest prilej, între conducătorii Partidului Muncitoresc Român și membrii delegației Partidului Comunist din Norvegia a avut loc o convorbire prietenească.

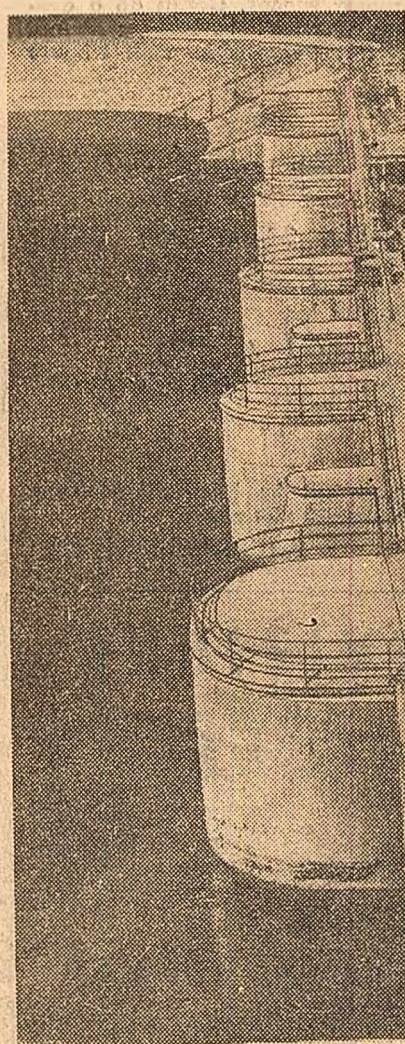
TELEGRAMĂ

Majestății sale CONSTANTIN regele Greciei

Atena
Cu prilejul căsătoriei Majestății Voastre, vă adresez cele mai sincere felicitări și urări de fericire.

GHEORGHE GHEORGHU-DEJ
Președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Romine

București, 18 septembrie 1964

Hidrocentrala Pingraji — detaliu

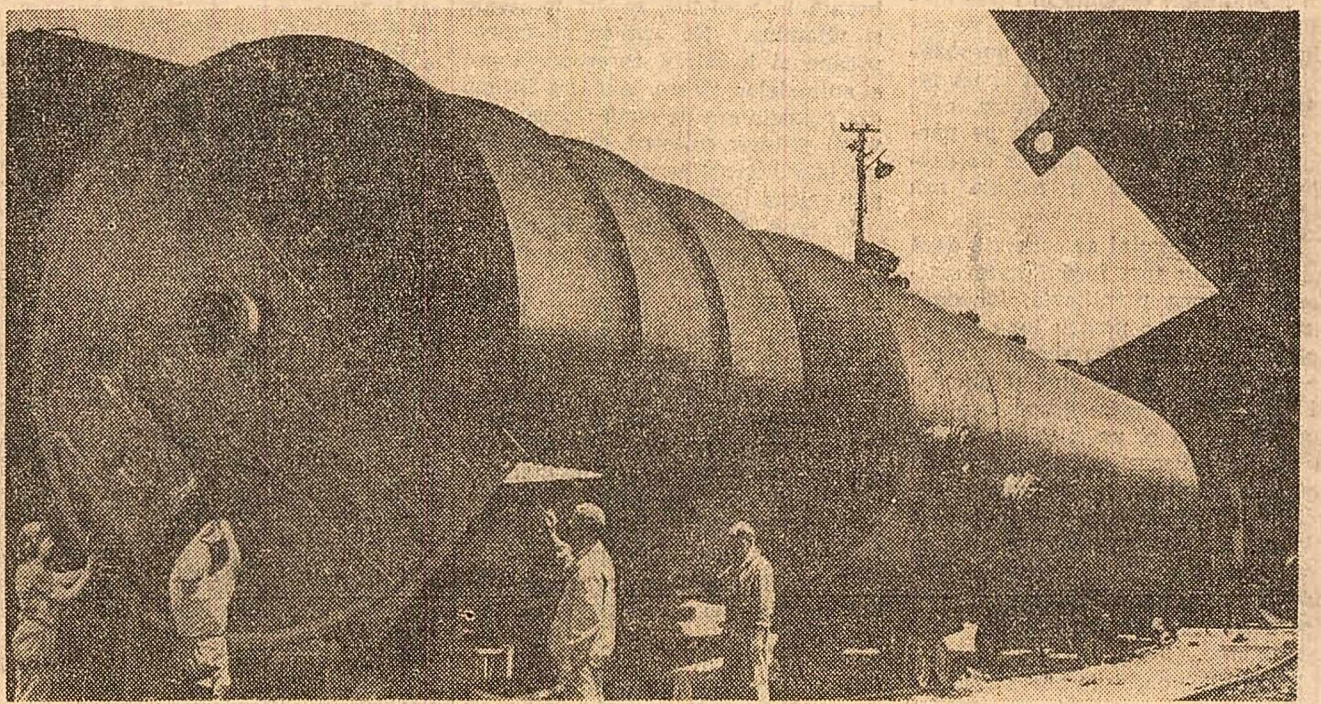
Cu planul pe 9 luni indeplinit

Oțelarii de la Combinatul siderurgic Reșița și-au realizat sarcinile de producție pe primele 9 luni ale anului. Acest succes a fost obținut ca urmare a creșterii productivității muncii, prin mărirea indicilor de utilizare a agregatelor, scurtarea duratei de elaborare a șarjelor, aprovizionarea ritmică cu materii prime și îmbunătățirea regimului termic de funcționare a cuptoarelor Martin.

Instituirea ordinului și medaliei „Pentru merite în dezvoltarea culturii fizice”

Printr-un decret al Consiliului de Stat s-au instituit ordinul și medalia „Pentru merite în dezvoltarea culturii fizice”, care se conferă sportivilor, antrenorilor de sport, profesorilor de educație fizică, tehnicienilor și cluburilor care obțin succese deosebite în activitatea sportivă și contribuie la dezvoltarea culturii fizice și sportului în țara noastră.

Ordinul are trei clase, iar medalia are două clase.

Coloanele pentru industria chimică realizate la Uzinele „Grivița Roșie” din Capitală

Pe glob în 24 de ore

Comisia O.U.A. pentru Congo și-a început activitatea. Vineri, la Nairobi și-a început lucrările Comisia pentru examinarea situației din Congo, creată la Addis Abeba de miniștrii afacerilor externe ai țărilor membre ale Organizației Unității Africane. Jomo Kenyatta, primul ministru al Kenyei și președinte al comisiei, a adresat în apel participanților la lucrări, cerîndu-le să depună eforturi pentru a găsi o soluție a problemei congoleze „într-un context african”. Lucrările comisiei se vor desfășura în secret și vor dura, probabil, pînă miercuri.

La Saigon s-a anunțat că în curînd va fi constituit un „Consiliu național consultativ” compus din diverse personalități sud-vietnameze, care urmează să îndeplinească unele din atribuțiile parlamentului. Generalul Minh, președintele triumviratului care conduce Vietnamul de sud, a recunoscut că în constituirea consiliului sînt întîmpinate anumite dificultăți, dar a afirmat că va prezenta lista sa pînă la sfîrșitul lunii septembrie.

Consiliul ministerial al Pieței comune s-a întrunit ieri la Bruxelles. În prima sesiună a fost abordată problema unificării comisiilor executive ale celor trei organe vest-europene — Piața

comună, Euratom și Comunitatea europeană a cărbunului și oțelului.

Tratatul oficial în problema laofiană. Primul ministru al Laosului, prințul Savanna Fomma, a anunțat că luni, 21 septembrie, la castelul Celle-Saint-Cloud, de lângă Paris, vor începe tratativele oficiale tripartite între liderii celor trei grupuri politice laotiene. Pînă acum au avut loc numai întîlniri separate, în cadrul cărora, a precizat prințul Savanna Fomma, nu s-a ajuns la nici un acord în problemele legate de soluționarea crizei laotiene.

Remanierea guvernului birman. La Rangoon s-a anunțat că în urma remanierii guvernului, numărul miniștrilor a fost sporit de la 9 la 14. Noul ministru al forțelor superioare și al forțelor armate, Generalul Ne Win continuă să fie prim-ministru și ministru al apărării.

Consiliul de Securitate a continuat la 18 septembrie examinarea problemei cipriote. În același timp un purtător de cuvînt al O.N.U. a declarat la New York că noul mediator al Națiunilor Unite în Cipru, Galeazzo Lasso, nu-și va începe misiunea s-a de negocieri decît peste o săptămîină.

SEARĂ ALBASTRĂ

POVESTIRE

Într-o simbioză spre seară, căutându-l pe inginerul Cioloca, găsim așa locuința lui încaușată. Un băiețel din vecini, pe care prietenul meu îl plimba ceteodată cu motocicletă, îmi spuse că „nenea inginerul” nu venise deloc acasă. La înfrângere nu era, căci doar de acolo veneam; și în schimb că-l entuziasmasse cu câteva zile, mai înainte ideea unei excursii la baraj.

Dădea primăvara și pădurile, așternute pe umeri cu eșarfe verzi, străvezii, ofereau un incântător privilegiu, mai cu seamă pentru omenii ocupați tot timpul să producă oțel și să prelucereze oțel. Ca inginer de montaje metalice, Cioloca făcea parte din această categorie de oameni.

Dinspre munți adia, pină în inima orașului industrial, răsunărea parfumată a naturii reînviată, îmbinând la drumeție. Toți cei care dispuneau de două roți și un motor, sau de patru roți și motor o luseră să loc. Într-o zi, Cioloca, „omul de viață” în adevăratul înțeles al cuvântului, să procedea la fel. Era pe de o parte îndrăgostit pină la pasiune de munca lui, pentru care nu cunoștea ore de program, foamea, oboseala; iar dacă se ivea necesitatea, puneă el însuși mina pe aparatul de sudură, sau pe unelte la lăcătușul, sau împingea pur și simplu cu umărul. Însă nu dispunea nici distracția lăcătușului, i se dăruia cu plăcere și frenezie în clipele de răgaz. Drumeția îi era cu deosebire dragă, potolindu-i căci ceva din neliniștea spirituală.

Și așa că nu-mi rămânea altceva decât să fac, decât să privesc cu melancolia muntii și să mă întreb intrigat de ce o fi plecat în excursie fără mine?

Văzându-mă goșind, puștii se interesă de ce e cu „nenea inginerul” și dacă-l va mai plimba astăzi seară cu motocicletă.

— Cum? Nu e o apleacă?

Nu. Băiețelul mă făcu să-l urmez în dosul casei ca să mă conving.

cu aburi, luând-o de-a dreptul spre locul unde știam că-l pot găsi pe Cioloca.

Nu-mi pot da seama de ce mă așteptam să-l găscă bine dispus, gesticulând, manevrându-și pipa, dăscăindu-l pe oameni sau lăudându-l, într-un fel direct și spontan, care-l era propriu.

Cînd colca, mă surprinse cu alitudinea lui rigidă, încordată. Pipa — stînsă. Mișcările erau adinc virite în buzunare, deci brațele, lipite de corp, păreau că-l imobilizează, înfepzindu-l ca într-o ramă de oțel. O ramă de oțel, în care trupul lui căldit nici nu încăpea ca lumea, silindu-l să se strîngă în sine sau să-și facă loc ridicînd umerii pină aproape în dreptul urechilor.

Acesta era Cioloca.

Singura nepăsătoare era piesa. Legată în cablurile de oțel și puțin ridicată de forța macaralei, ea ședea tot atît de strîmb ca și păsăria unui om beat. Era lîmpele că fusese legată greșit.

Mai era cineva care nu se mișca. Omu-leful îmbrăcat doar într-un maiou alb, care lăsa să se vadă vigoarea unor mușchi de oțel, privea spre cabina macaralei. Se pregătea să semnalizeze într-acolo.

— Să nu o faci, Vlădel! detună pe neașteptate Cioloca, apucîndu-și cu pumnul pipa și smulgîndu-și-o din gură.

Nu cunoșteam pe maiorul Vlad Giurăscu, nu „mina dreaptă” a lui Cioloca, ci ambele miini. Să-i fi fost frate și n-ar fi fost mai mult la el. „Dați-mi pe Vlădel și montez și-un munte de metal!” Nu făcea un pas înainte de a se consulta, de a discuta îndelung. Într-o clipă de acord, în așa fel ca între ei să nu existe nici o umbră, nimic.

Piesa îmi, parcă fără nici un chef, făcînd încă un efort de a se desprinde de pămînt. O parte însă tot nu îndrăznea să renunțe la unel punct de sprijin solid.

doar-doar îi va trezi interesul și lui Giurăscu.

— Termenele sînt presante. Amplasarea a dracului de anevoioasă, pe locul unei brichete de două sute, demolate. Și e în mijlocul uzinei, care n-o să stea, bineînțeles, de dragul nostru. Cum să-ți spun? E ca un roman de aventuri. Îmi trebuie numai oameni unul și unul.

Giurăscu zîmbea enigmatic.

— Frumoasă lucrare, dar zău că nu pot să mă pun în situație de divorț, chiar dacă furnalul ar avea 1000 de metri cubi.

— Îl facem noi și pe ăla, știi că e trecut în plan la Hunedoara. În orice caz se ciștigă bine, asta place femeilor.

— A mea nu e interesată decât de concediul nostru. Avem bilete la mare, la te uită! Să nu putem noi doi construi un furnal din pricina unei femeișii.

— E nevastă-mea...

— Scuză-mă, Vlădel. Ce să fac dacă sînt spurcat la gură? Tu ce faci? Vii?

— Nu... (Cioloca o apucase spre porțiță). Acum nu pot. N-ăș putea... Dar de cînd ar trebui să vin?

— De mine.

— Nici poveste! Poate peste două săptămîni, după ce-mi distrez nevasta.

— Pelecere frumoasă, dragul meu! Cioloca ajunsesse în stradă.

— Măcar o săplămîni.

— Nu, Vlădel. De mine. Dacă nu, n-am ce face. O să trag singur.

— Măcar cinci zile.

— S-au înțeles pentru trei.

Au „îras” împreună pină la piesa a-cesta. Giurăscu stătea la masă posomorât. Cioloca era mai fermecut decît oricînd. Glumea, ridea de poantele alora, ciocnea voios, comanda încă un rînd și trîncănea verzi și uscate, numai și numai ca nu cumva discuția să alunece spre treburile nereușite din seara aceea.

Giurăscu începu să ciocotească. Dar cînd încercă să deschidă gura, Cioloca îl întrerupsese cu o ridicare din umeri dezolată:

— S-o lăsam, Vlădel! Sîntem la un pahar de vorbă. Nimeni nu dorțește o ședintă de producție.

Imediat se uită la ceas și hotărî că a sosit vremea să plecă. Afară se întunecase; culoarea albastră a serii se făcuse densă. Stelele aveau un aer festiv. Ce păcat că nu ne puteam bucura de o victorie!

La început am mers în grup compact, făcîndu-ne cu greu loc prin mulțimea ușii la plimbare. Pe măsură ce înaintam ne împușnam; unii dispăreau fără vorbă, alții însă făceau morțiș să dea mina cu toți, să mai spună o vorbă de duh, sau ceea ce credeau ei că e vorbă de duh.

Nu-mi Giurăscu nu se dezlipea de noi. Plecaseră toți și el nici măcar nu dădea vreun semn că ar avea de gînd să se despartă de noi. Mai bine zis de Cioloca. Pe mina nu putea avea decît necaz că nu mă retrăgeam.

Dar Cioloca mă ținea de braț și-mi dădea o atenție exagerată. Exagerată chiar și atunci cînd era vorba de o pritenie deosebită. Se încrecea pe sine, vorbind cu gingășie de stelele de deasupra noastră, arătîndu-mi-le, parcă înfiorat de frumusețea și strălucirea lor de părălă și rece.

Pătrunseserăm în cartierul cel nou al orașului. Vocea lui Cioloca îmi susura în urechi, evocatoare, dar cu o nuanță de oboseală. Îl ascultam cu plăcere povestind de crîmă ca parfumă nopțile de frandării multicolori, de stelele palide, viștoare, asupra cărora miștile grele ale otelurilor, furnalșilor, laminorșilor se lăsau cu gingășii nebănuite.

— Este de-a dreptul revelator, urma el cu căldură, cum acești oameni ai muncii dure știu să-și exteriorizeze poli-cromia interioară, cu alita delicată poezie. Ca să înțelegi un metalurgist, chiar dacă are specialitatea montaje metalice, trebuie să-ți întreb unde stă și să te duci să-și vezi grădina. Să vezi florile lui Vlădel! Tu n-ai plecat, Vlădel? Păru el că-și aduce amînte. De ce nu te duci acasă?

— Vreau să-ți vorbesc. Așteptam să fim numai noi între noi, dar dacă îți neapărat să-ți fie și un al treilea... Alia că-mi am amîntea răspunderi.

— Vai, Vlădel, astăzi seară nu. Sînt sleit. Miine, dacă vrei discutăm toată ziua.

— N-ai avut dreptate să strigi.

— Nici n-am strigat, Vlădel. Am urlat ca un nebun. Sînt albit de răgușit, că nici nu mai pot vorbi. Ascultă-mă pe mine, du-te și tu acasă.

În cele din urmă mi se păru că nu mai văd umbra lui Giurăscu în apropierea noastră. Dar nu avu certitudinea că a plecat, decît cînd îl auzii pe Cioloca exclamînd:

— S-a dus!

Dar cu ce ton de ușurare!

Sub impresia tulburor celor întimplate și la care fusesem martor fără să vreau, l-am întrebă:

— De ce nu l-ai ascultat?

— De-ai știi ce mi-a făcut!

— A legat gîrzi piesa.

— Greutate patruzeci de tone. Capacitatea macaralei; patruzeci de tone. Tehnica nu admite ambția decît filtrată de calcule.

— Vă cunosc bine. Îmi pare rău...

— Și tu ai micămintare de limbă? Ia du-te și tu la culcare. Gata. Noapte bună!

Nu stăteam prea departe, dar nu mă lăsa să-l mai conduc. În zori, cînd e somnul mă dulce, am avut impresia că pătrund în liniștea camerei mele duduliu-tul grăbit al unei motocicletă. Cînd am ajuns la șantier era abia șapte. Veneau ultimii oameni. Cioloca stătea de vorbă cu Giurăscu.

Piesa era desfăcută din odgoane. O lăsarăm așeză prînsă. Mă gîndii la zgomotul de motocicletă care-mi tulburase dulceața somnului.

— Da, așa e. Am venit la cinci. M-am apucat de lucru. Bine am făcut. Vlădel a venit la șase. Ne-am „explicitat”.

— Și te-a ajutat și el să desfaci legăturile?

— Bineînțeles!

Priveam piesa care prinsese ceva înălfime. Cablurile vibrau în coardelor de vioră atînte de arcuș. Uriașă piesă avea un balans alif de lin, încăl pîrea că totul se lagăna în jur, în afară de ea, care stătea neclintită între cer și pămînt.

Cioloca își dăduse pe ceașă șapca de doc și privea în înălfime ca un copil.

— Merge bine! I-am zis într-un elan.

Urmă un al treilea fapt. Vocea lui Cioloca. Vocea lui cea de toate zilele.

— Să urce, Vlădel. Ezitării de dincolo îi răspunde hotărît: Hai, nu e timp!

Rolele macaralei începură să se învîrtească din nou. Dar scoateau niște vaere dureroase, care-mi tăiară răsunărea.

— Nu e prea îndrăzneț? întrebă.

— E singura soluție.

Dacă ar fi încercat să coboare piesa, șocurile din ce în ce mai mari ar fi pus în primejdie macaraua. Nici așa situația nu era strălucită. Cioloca spuse:

— Acum e întocmai ca atunci cînd se zice că totul depinde de un lucru. La ce înălfime crezi că sîntem?

— La circa treizeci și cinci.

Căutam să-mi stăpînesc vocea.

— Ba e cel puțin patruzeci de metri. Acum eu exageram în minus și el în plus. Și dacă n-ar fi fost vaezul prelung al rolei plensine. Alături, Cioloca își apărîse pipa, fîmînd ca în momentele lui bune.

— Timpul trecea greu.

— La cif o fi?

— Cincizeci, continuă eu să apreciez în minus, căci realmente mi-ăș fi dorit ca piesa să ajungă mai repede la locul ei.

Nu prea știi să apreciezi distanțele. Cred că e către șaiszeci. Dar acum?

Tensiunea era încă mare. Piesa nu se înălfia lin ci cu opinteli care-l măreau de fapt greutatea. Dar cînd ajunse la locul ei și scăpări înflă flacăra a sudorilor, Cioloca își apucă șapca de pe cap, ștergîndu-și sudoarea.

— Vlădel! își strigă el prietenul.

Maistrul își făcuse ceva de lucru și porni spre noi cam în silă.

— Am să-l iau acum la rost. Îți dai seama ce s-ar fi înfîmplat dacă urcam piesa așeză, pe ambția lui Vlădel. Mare viciean! Se înfelesese cu Popescu să vină înaintea mea pe șantier. Dar nici eu nu-s de ieri, de alaltăieri!

N-ăș fi vrut să fiu de față la dojana pe care o pregătea. Dar nu aveam cum să dispar tocmai acum cînd Vlad Giurăscu era doar la doi pași de noi.

— Vlădel, tună Cioloca bine dispus. Am terminat acum. Mergem la baraj. Am luat și ațaluș. Numai bine avem loc toți trei.

Sînt sigur că maiorul Giurăscu ar fi avut ceva să-i spună lui Cioloca și astăzi, dar eram eu neconțenii între ei. Îi sfînjineam. Nu și pe Cioloca. Îi spusese ceea ce credeam, cerîndu-l înălfimă și să mă retrag.

— Săi frumșel, lupuleț. Astăzi am chef să mă distrez. Am făcut o treabă bună.

— Dar era să pui în primejdie o pritenie.

Mă privi amuzat. Vlad Giurăscu pesuca nu departe de noi. Cioloca îmi spuse:

— Măi băiatule, te văd silitor în toate. Îți mai trebuie o silință, și anume: să înveți să cunoști oamenii. Și cînd ai să te duci prin București, să-ți faci drum să vezi florile lui Vlădel. Merită, zău așa!

Mircea ȘERBĂNESCU

Desen de MIHU VULCĂNESCU

Să se fi încurcat la un pahar de vorbă? Făceam tot felul de presupuneri, umbind fără țintă, căci nu aveam nici o idee unde a fi putut să-l găscă în orașul înclintit înfă dealuri și, pe deasupra, într-o simbioză seară, cînd străzile deveniseră adevărate furnicare, magazinele gemeau, de cinematografe, nici să nu mai vorbim! Restaurantele așteptau, puști încă. Dar la fiecare masă veghea rîsul cel sortit de amici sau de familie să ocupe locurile din vreme.

Să mă apuc să-l caut? Haide-de! Mai la urma urmelor, lui Cioloca îi plăcea să schimbe neconțenii loc și natura distracțiilor. Avea și multe cunoștințe de altfel. Ar fi fost o absurditate să încerc numai să-l dau de urmă. M-ar fi putut ajuta doar întimplarea. Dar după o jumătate de oră de hoinăreală — poate să fi fost și mai mult — ajunsesem să mă resemnez.

Nu găsim nimic altceva de făcut, decît să parcurg țitlurile de filme de pe afișele colorate și să mă întreb care l-ar fi putut atrage în vreun fel.

Alunci am simțit că mă salută cineva. Intorcîndu-mă să răspund, cel care trecea pe lângă mine îmi spuse scurt: „Tovarășul Cioloca e la șantier!”.

Alunci mi-am adus amînte.

Prietenia mea cu Cioloca — astăzi cunoscută de multă lume, după cum s-a văzut — nu era cine știe ce vechime. Dar sîntem aproape nedespărțiți, parcă în ciuda începutului cunoștinței noastre, cînd ne priveam cu ceea ce astăzi aș numi „nesimpatie”, dar pe atunci mi se părea mai mult. Niciodată nu am discutat cu el despre această perioadă a relațiilor noastre; o singură dată mi-a făcut aluzie că prea mă grozăveam și îmi dădeam aere, față de unșă cantitate de caș pe care o aveam la gură.

Acum mă grăbeam să-l întîlnesc. Știam că montarea celei mai mari și mai grele piese a furnalului îl preocupase în ultimele zile; îmi mai aminteam și de promisiunea lui, care semăna cu o amenințare: „Săplămîna asta o dau gata!”, dar nu-mi închipuam că lucrurile vor ajunge pină aici. De pe locul unde eram, vedeam silueta greoaie a furnalului și-mi făcea impresia că piesa aceea nu ajunsesse încă la locul ei.

Pătrunsei pe șantier. În jurul meu, uzina voia, vibra, fumea, producea ecouri adînci și cutremurări profunde ale pămîntului pe care călcăm. Traversai grăbit liniile căii ferate uzinale, amenințat de pieptul infernal al unei locomotive

— Încelează! Dă-o jos! detună iarăși Cioloca, biruind fără nici un efort zgomotele uzinei care ne inconjura.

Muncitorii discutau și ei. Îmi puteam da seama — deși nu-i auzeam — că și părerile lor erau împărțite.

Lui Cioloca îi tremurau degetele cînd își umplu pipa cu celebrul lui tutun „Matelot”. Prima dată îl vedeam într-o asemenea situație grea și-ntr-un asemenea hal de nestăpînire de sine. Legată greșit, piesa avea o înclinare primejdioasă.

În orice caz, ceea ce altădată în mințile lui devenea o adevărată orchestră simfonică, acum scriștia.

Îl auzii distinct pe unul dintre muncitorii întrebîndi oracum grăbit:

— Măi frîtoare, cînd se închid frizeriile simbioză seară?

În acel moment îmi ajunse în nări aroma dulceagă a tutunului „Matelot”. Cioloca luma din plin. Începu să ridă. Făcu un semn cu brațul deasupra capului. Re-devenise el însuși.

— Gata, ortacilor, strigă el vesel. Vlădel, lăsam totul balit și mergem la o sticlă de bere.

Agitația aceea febrilă din jur se potolii. Ochii se înșeninară. Se iviră înălfime zîmbete. Oamenii veneau încet către Cioloca.

Am fost cu ei la un bufet din apropiere. Nici unul dintre muncitorii nu lipsi. Singur Giurăscu făcea notă discordantă prin hăcerea lui încrunțată și supărarea ostentativă față de Cioloca.

Între ei erau relații de prietenie vechi, cimentate pe alțea șantierie ale socialismului unde lucraseră împreună. Amîndoi specialiști în montaje metalice de amploare, dacă și-ar fi depănat amîntirile ar fi creat o adevărată scară în crescînd o capacităților de producție pe care le citorisă.

Îndată ce luase cunoștință de sarcinile ce-și aștepta pe noul șantier și, mai cu seamă ce termene vor avea, Cioloca porni la drum și nu se opri decît în fața lui Giurăscu.

— Am nevoie de tine, Vlădel, pentru un furnal de șapte sute.

— De cînd?

— De mine?

— Imposibil.

— De ce?

— Miine plec în concediu.

— Nu am alt om, înțelegeți?

— Am bagajele făcute.

Cioloca se entuziasma de lucrare,

— Vlădel! își strigă el prietenul.

Maistrul își făcuse ceva de lucru și porni spre noi cam în silă.

— Am să-l iau acum la rost. Îți dai seama ce s-ar fi înfîmplat dacă urcam piesa așeză, pe ambția lui Vlădel. Mare viciean! Se înfelesese cu Popescu să vină înaintea mea pe șantier. Dar nici eu nu-s de ieri, de alaltăieri!

N-ăș fi vrut să fiu de față la dojana pe care o pregătea. Dar nu aveam cum să dispar tocmai acum cînd Vlad Giurăscu era doar la doi pași de noi.

— Vlădel, tună Cioloca bine dispus. Am terminat acum. Mergem la baraj. Am luat și ațaluș. Numai bine avem loc toți trei.

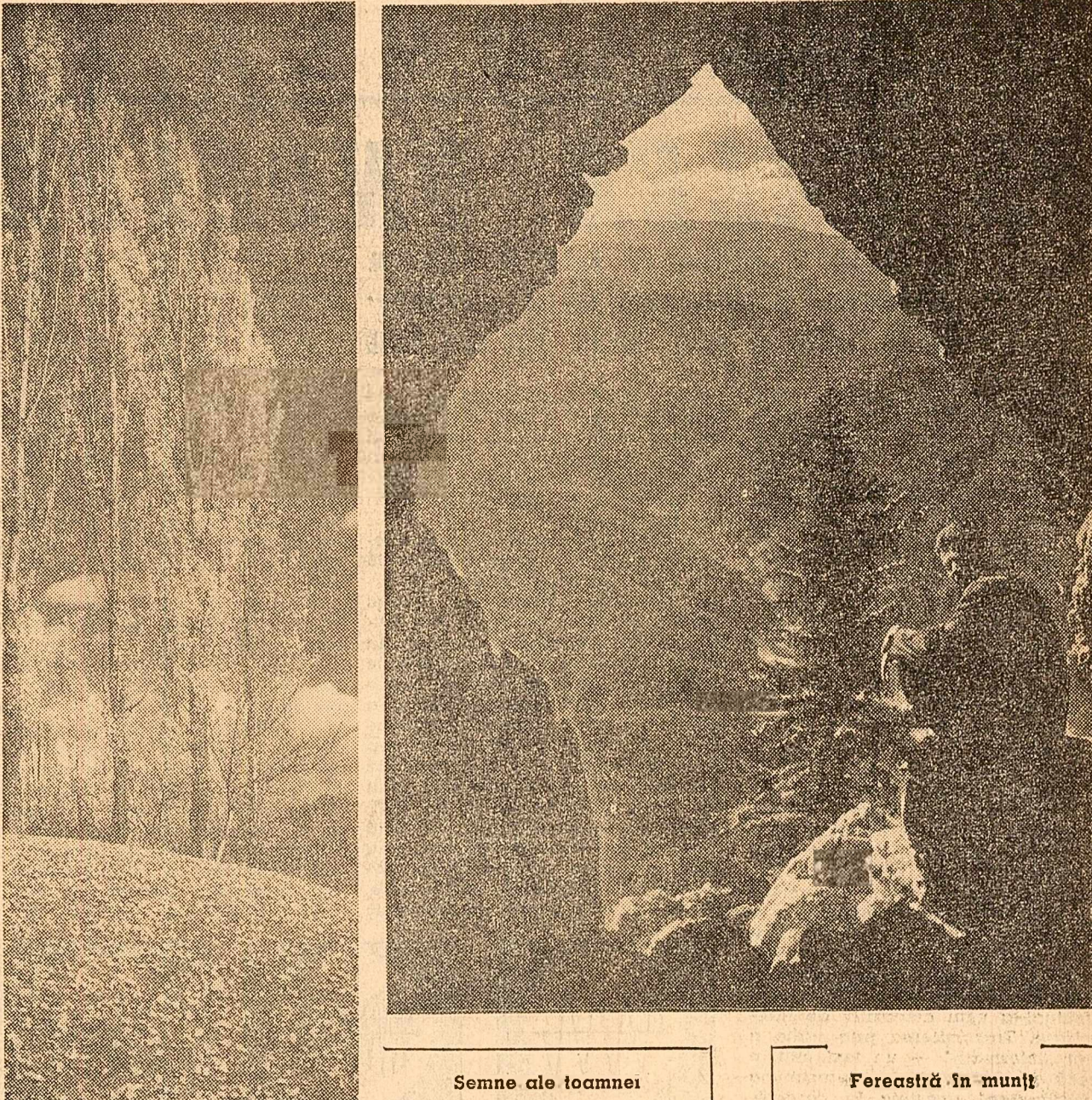
Sînt sigur că maiorul Giurăscu ar fi avut ceva să-i spună lui Cioloca și astăzi, dar eram eu neconțenii între ei. Îi sfînjineam. Nu și pe Cioloca. Îi spusese ceea ce credeam, cerîndu-l înălfimă și să mă retrag.

— Săi frumșel, lupuleț. Astăzi am chef să mă distrez. Am făcut o treabă bună.

— Dar era să pui în primejdie o pritenie.

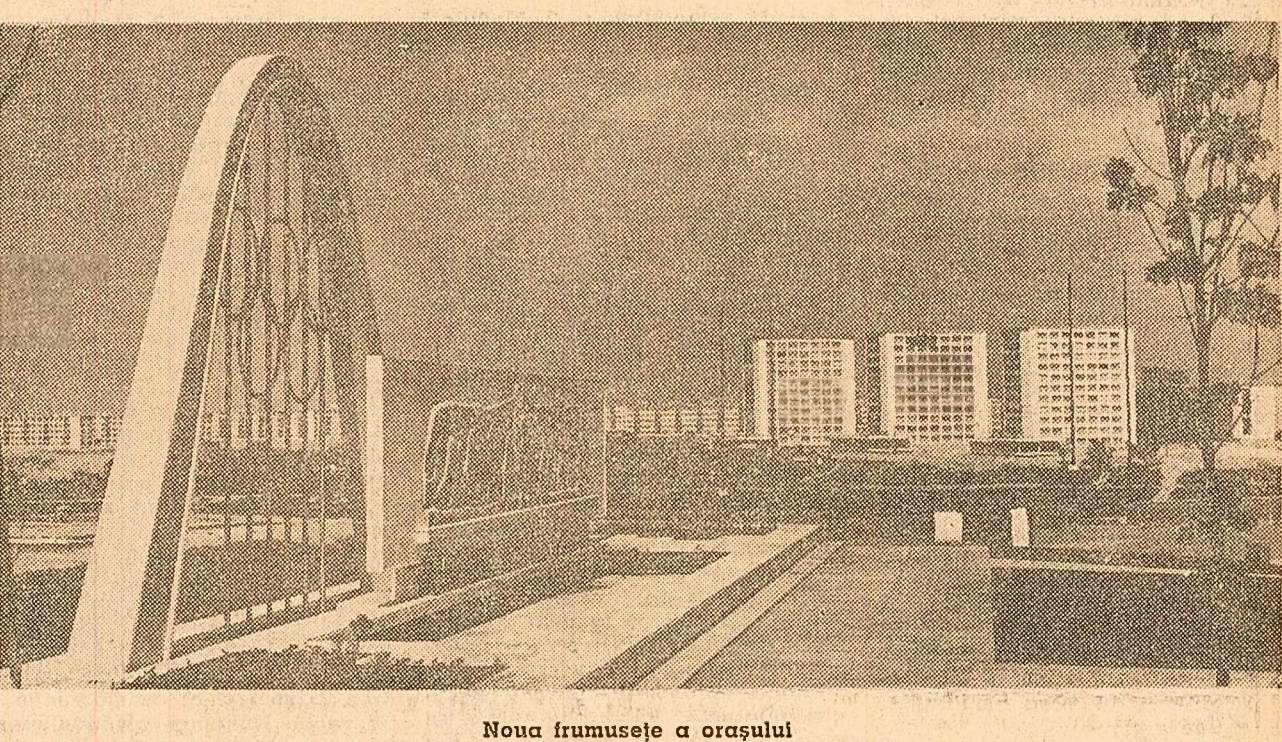
Mă privi amuzat. Vlad Giurăscu pesuca nu departe de noi. Cioloca îmi spuse:

— Măi băiatule, te văd silitor în toate. Îți mai trebuie o silință, și anume: să înveți să cunoști oamenii. Și cînd ai să te duci prin București, să-ți faci drum să vezi florile lui Vlădel. Merită, zău așa!

Semne ale toamnei

Foreastră în mînt

Noua frumusețe a orașului

UN OM DIN CÎMPIA BĂRĂGANULUI

Bărăganul, cîmpia de cernoziom fără strîșit, se înfierbintase la patruzeci de grade. Deasupra miriștii, jocul halucinant și fantastic al „apel morților”.

Miriștile și lanurile cereau apă. La prînz, norii alerați de arși s-au strîns într-unul singur, mare, aproape de pămînt.

— Plouă!

— Plouă!

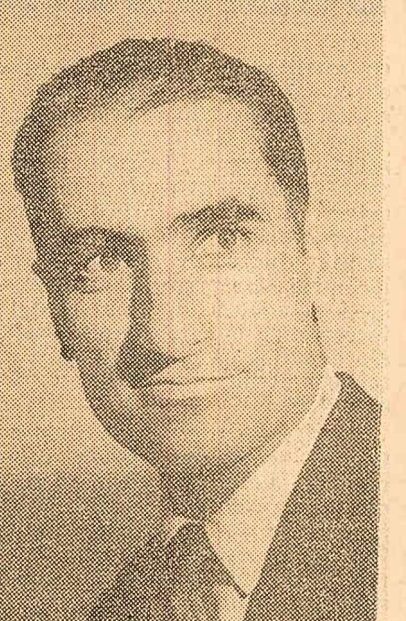
Dobre Mocanu a scos repede pluviometrul și l-a așezat într-o brazdă de pămînt din fața sediului gospodăriei. Gura acestor ploaie face cît tot aurul. De-ar ține-o așa, de-ar ține cît mai mult!

N-a mai avut răbdare și, cînd pluviometrul arăta șapte litri și jumătate pe metrul pătrat, l-a spus brigadierului Radu Vechiu să urce alături în docar. Au plecat peste cîmpuri. Norii se mai scuturau pe sat, vîntul scuturase și el așchii și ulițele erau negre de dăde. Docarul președintelui gospodăriei colective „Scînteia” din satul Berlescu, raionul Făureș, alșga pe drumul ce ducea spre Trișlele Pîlîu. Acolo gospodăria era cele mai mari supratețe cu porumb și Dobre Mocanu aude și noaptea cum crește porumbul, visează ștuleții legăndu-se mari ca cei de anul trecut sau de acum doi ani. Duce pe umeri gîrja aceasta chinuătoare dar plăcută. O duc și alții. Dovadă sînt praștile repetate, pămîntul acesta negru și fertil, curat, lucrat cu un adînc sentiment al încrederei în puterea lui de a germina și rodi.

Pe Radu Vechiu îl bucura grija asta a președintelui pe care o simțea și el, nu numai vara dar și iarna cînd e în așteptare înălfimă cu pămîntul, clipă zbuciumată și o-dîntoare în același timp. Cel care cunosc grijele președintelui din Berlescu știu că acestea sînt multe și felurite. Dacă lanurile se împlinesc mai viguroase și mai bogate, se va împlini și dorința lui Oprișan de a avea în casă frigider, se vor împlini dorințele atit de diferite ale colectivităților pe care el, Dobre Mocanu, le știe și, tocmai pentru că l-au fost încredințate, se simte răspundător firesc de realizarea lor.

Radu Vechiu, brigadier de cîmp, e de părere că președintele își consumă cel mai mult efort pe cîmp. La grîu și porumb știu toți cit s-a zăbătit, cum a fost alături de toți din iarnă și pină-n iarnă. Asta, ca să nu mai vorbim despre livadă și vie, pentru că de acestea îl leagă niște lucruri și plăcute și neplăcute. Gospodăria era azi 16 hectare de vie. Viță nobilă, așezată pe spalier. Anul trecut producția medie de struguri de masă a fost de 19000 kg la hectar.

Cînd Dobre Mocanu a zis că n-ar fi rău ca pe niște locuri ne-productive din marginea satului să se planteze via și livada, unii au zis da, alții au zis nu. Cineva chiar l-a întrebă: „Să ne spună tovarășul președinte unde a mai văzut vii și liveze pe asemenea pămînt?”. Locul aies de președinte nu era bun de altceva dar de livadă și de vie da. „Da, am mai văzut? Da, am văzut. La Găisean-

ca. Și-o mai fi și în alte părți. Dar chiar de nu aș fi văzut, tot credeam că locul de care zic e bun și de livadă și de vie”.

Acum știe toată lumea că-a fost bun. Oamenii culeg toamna struguri grol de coarnă, încercă mărșinile ce alșgă spre oraș și zic că Dobre Mocanu a avut dreptate. Colectivistele de ferma de pășări spun că președintele se ocupă cel mai mult de pășări pentru că asta-i o treabă altfel ca celelalte și numai o clipă îi trebuie să uși ceva și gata, poate să se întimplă cine știe ce. Iată cum prezintă lucrurile Aurica Stan de la tabăra de vară a celor peste zece mili de pășări albe și roșii.

Tovarășul Mocanu, președintele, se bucură că și sectorul este merge mai bine. „S-a îndreptat munca și aici, ne zice. S-a îndreptat mult, tovarășelor, față de anul trecut. Uite, creștea acum aproape 8000 de pui și munca asta ne-a dăde cîștig”. (Anul trecut în capacitățile gospodăriei s-a înscris, de la pășări, un venit de 73000 lei. Anul acesta se vor cîștiga peste 108000 lei). Ce să spun, ne laudă dar nu prea mult. Eu știu, poate că face bine. Cum e omul uneori: l-ai lăudat, l-ai pierdut.

Merită să fie prezent la spectacolul cînt Aurica Stan, Dobrica Oprișan, Tudorita Mocanu sau Ionica Leaca, patru colectiviste cu ochii verzi, strigă în cîmpia Bărăganului: Pui! Pui! Puiii! De pe sub umbrare țîșnesc președintele de găini albe și roșii, ochii verzi le mingiea ca pe niște copii, mina le ocrotește și le îndeamnă prietenoasă la hrană din plin.

Există în omul acesta brunet și înalt, băut de soarele tuturor anotimpurilor pe cîmpie, un neastîmpăr întim, conținu, de a căuta lucruri de care să se izbească și care să-i deie bătaie de cap, necazuri chiar, dar cărora să le găsească un capăt pină la urmă. Poate că e cuprinsă aici setea omului de bucurie, pentru că bucuriile vin neapărat după zbuciumul în care crezi. Dobre Mocanu s-a înscris de la început în gospodăria colectivă, „Măi să-l ducă cineva de mină și lădră să se laude că el l-a lămurit”, s-a înscris cînd nu erau nici auto-comioane, nici sector zootehnic. A fost printre primii 45 de înși; a fost pe rînd conducător de atelier, șef de echipă și apoi președinte, începînd din 1955, pentru că „oamenii au văzut că are pretenție la treburile” și de un așa președinte era nevoie.

Iar pentru că pe atunci era destulă muncă și cu colectivitățile și cu individualii care trebuiau convinși să vină alături, Dobre Mocanu, în neastîmpărul lui nu uita de viitorul gospodăriei și lua amînte la felul cum se descurcă fiecare, cine ar fi mai potrivit ca șef de echipă sau brigadier, de ce dă și nu altul.

Dobre Mocanu e de părere că oamenii din Berlescu sînt harnici, pricepuți și că gospodăria colectivă i-a schimbat și mai mult în bine. Nu-i vorba numai cum trăiesc (și trăiesc bine: în numai doi ani peste 90 la sută din case au fost electrificate). Este vorba și despre modul cum fiecare își priivește munca sa, cum fiecare judecă munca alora. În consiliul gospodăriei o vorbă aruncată de el „că la sectorul porcin ceva nu-i în regulă și că ar trebui făcut un fel” a stîrnit niște discuții vii, aprinse.

La urma urmel ce-i cu sectorul porcin? Că anul trecut de aici a avut gospodăria un venit de 259000 lei și banii ăștia nu-s de lepădat.

— Anul trecut am avut și mortalități.

— Sînt și mulți. Nu-i ușor să crești 500 de porci.

— Da, nu-i ușor. Trebuie dragoste pentru munca asta.

Și președintele a arătat că dragostea asta lipsește la unii colectivști ca Victor Ghiță, Ion V. Buză. „Muncesc oamenii ăștia, așa, de parcă le-ar fi rușine. Și de ce

să le fie mai tovarăș? Uite, vă-ntreb de ce?”.

Nimeni n-a putut spune de ce. Nici chiar Buză, nici Victor care au fost trecuți la alte treburile în gospodărie. În locul lor au venit Dragomir Oprișan, Stelian Butuc, Victor Ionăși. Și n-au venit degeaba. Azi, despre mortalități nu se mai vorbește la sectorul porcin. Iar asta pentru că padocurile n-au timp să se murdărească, peste tot sîntă mîrosul proaspăt de vară, fiecare treabă e făcută cu rost și trageră de inimă. Anul acesta gospodăria din Berlescu va livra ștuleții 350 de porci grași. Două sute au și fost expediții, cu mult încințat de termen și la greutatea cerută. „O să depășim planul aici, so-cotește Dobre Mocanu. Avem un venit planificat de 330000 lei de la porci, dar o să-l depășim, așa cum se va întimpla și la oi”.

Vorbele acestea în gura președintelui nu sunau ca o laudă. Se precizau mai degrabă niște lucruri la modul curent și siguranța asta învărzate fără îndoială din convinșeri adînci, scoțite și răscocite înainte. Așa cum am remarcat siguranța lui atunci cînd vorbea despre un acordonist. „Am luat acordeon. De fapt, nu numai acordeon. Am luat mai multe pentru cămîn. Dar acum vă zic de acordeon. E nou-nouț, stă și nu-l folosește nimeni. Citeodată mai vrei și altceva în afară de muzica dată la radio, la televizor. Ei, citu-satul ăștia al nostru, n-avem pe unul să știe să cînte la acordeon. Pină la urmă îl găsim noi, nu se poate să nu-l găsim, pentru că altfel n-apuc și învîj eu, să le arăt că se poate”.

În 1953, cînd 45 de țărani înființau gospodăria colectivă din Berlescu, printre ei se afla și Dobre Mocanu, președintele de azi. Se afla pentru că avea încredere, știa că va veni ziua când averea obștească va depăși cinci milioane lei, știa că va fi bine pentru toți cei ce vor veni să muncască alături de ei.

Cînd Dobre Mocanu se bătea pentru ferma de pășări, pentru sectorul porcin, pentru livadă și vie, știa că așa trebuie să fie, că are dreptate și că dreptatea asta nu-i numai pentru el, ci pentru toți, pentru toată gospodăria.

Iată de ce nu m-ăș mira deloc ca, întîrziind vreo dată în cîmpia cuprinsă de soare și foc a Bărăganului, cu „apa morților” jucînd halucinant și fantastic peste miriștile și lanurile negre de porumb, să-l alfu pe Dobre Mocanu cîntînd într-o clipă de răgaz la acordeon cine știe ce cîntec pe care el l-a îndrăgît și l-a rămas aproape, lîngă inimă, în cei patruzeci de ani de viață.

Ilie TĂNĂSCHE

DIN LUMEA ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII

PE CALEA UNDELOR

DE LA O ANTENĂ LA ALTA CURENTUL PURTĂTOR ȘI MODULAREA LUI „PARAZITII” PIERD TEREN SPRE AUDIȚII TOT MAI BUNE

Pe scara aparatului de radio vedem benzii luminoase, însoțite de indicații în cifre, de numele posturilor. Butoanele ne permit să trecem de la o lungime de undă la alta, să alegem postul preferat. Uneori însă, vocile sau muzica din depărtări sînt tulburate de zgomote puternice, de variații în tăria auzului și chiar de dispariția ei. Constructorii de aparate cunosc însă domeniul de unde — gamele undelor scurte și ultrascurte — în care aceste neplăceri sînt mult mai puțin supărătoare.

Să ne oprim oșard și să urmărim în liniile mari, cum lucrează un sistem de radioemisie și recepție. Emițătorul produce un curent electric cu anumite caracteristici, care sînt trimise în antena de emisie. Străbătînd antena, acest curent „purtător” creează o anumită stare de excitare electrică și magnetică ce se propagă în spațiu cu viteza luminii sub forma unor unde electromagnetice. Captate de antena receptorului, aceste unde dau naștere unui curent foarte slab care, amplificat și transformat de aparatul de recepție, acționează asupra unui difuzor sau eventual a unui dispozitiv de înregistrare. Transmiterea prin radio a unei „informații” — un text, o piesă muzicală etc. — presupune „împănarea” acesteia în caracteristicile curentului purtător emis, adică, modularea lui. La recepție, curentul va prezenta aceleași caracteristici ca și cel modulat la emisie; și de asta dată însă se potrivește un proces invers, de demodulare, de extragere a „informației” din curentul recepționat.

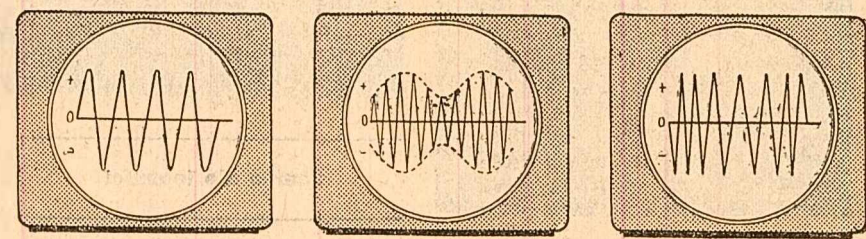
Pînă acum 10—12 ani, principalul procedeu utilizat era modularea de amplitudine. Ce înseamnă aceasta? Curentul produs de emițător, înaintea de a fi modulată, se prezintă sub forma unor oscilații uniforme — pozitive și negative — așa cum se vede în fig. 1. În momentul în care curentul este nul, apoi crește pînă atînga o valoare maximă pozitivă, scade, trece pînă la zero, pînă la o valoare maximă negativă, și de aici trece înapoi prin zero, atînga din nou aceeași valoare maximă pozitivă, și așa mai departe. Valoarea maximă pozitivă reprezintă amplitudinea curentului. Alți caracteristici a oricărui curent este frecvența, adică numărul de oscilații complete ale curentului într-o secundă. Rezultatul deci că există două posibilități de a modifica amplitudinea și frecvența: prin modificarea amplitudinii sau a frecvenței.

La modularea de amplitudine, frecvența rămîne aceeași în timp fîră să fie influențată de caracteristicile „informației” transmise, dar amplitudinea variază; în cazul modulării de frecvență, dimpotrivă, rămîne constantă amplitudinea și se modifică frecvența. (Fig. 2 și 3 arată deosebirea între formele curentului purtător în cele două tipuri de modulație).

În sistemele de radiocomunicații se folosește astăzi pe scară largă

modulația de amplitudine; cea de frecvență, deși a fost descoperită de mai multă vreme, a început să capete răspîndire mai mare abia în ultimii ani. Care sînt avantajele și dezavantajele celor două tipuri de modulație?

Pe scara aparatului, locurile diferite în care sînt înscrise posturile corespund cu frecvențele lor de lucru, deoarece fiecare post, pentru a evita suprapunerea emisiilor, utilizează o altă frecvență purtătoare. În cazul emițătoarelor cu modulație de amplitudine, diferența minimă dintre frecvențele curentului purtător și a două emițătoare apropiate trebuie să fie de cel puțin 9000 Hz, în timp ce la emițătoarele cu modulație de frecvență se impun diferențe mult mai mari, de pildă 150000 Hz. Emițătorul cu modulație de frecvență necesită deci o bandă de frecvență mult mai mare decît unul cu modulație în amplitudine. Prin urmare, într-o anumită gamă de frecvențe

1. Undă nemodulată; 2. Modulată în amplitudine; 3. Modulată în frecvență

de exemplu în cea a undelor medii — pot funcționa un număr mult mai mare de posturi cu modulație de amplitudine decît cu modulație de frecvență. Astfel, în gama undelor medii (500000—1500000 Hz) pot funcționa circa 110 posturi cu modulație de amplitudine, dar cel mult șapte posturi modulate în frecvență. Acest dezavantaj al modulației de frecvență a încetat să mai fie o piedică din momentul reînălțării unor circuite care lucrează la frecvențe de mil de milioane de Hz. Se poate spune că rezervația unei benzi de 150000 Hz pentru un post cu modulație în frecvență nu mai constituie astăzi o problemă dificilă, deoarece pe benzi cu frecvențe atît de largi pot fi instalate numeroase posturi. În electronica modernă modulația de frecvență se afirmă tot mai mult în gamele de frecvență foarte înalte, specifice undelor ultrascurte.

Undele ultrascurte prezintă însă o particularitate importantă: ele se propagă numai în linie dreaptă (ca și razele de lumină); spre deosebire de acestea, undele din celelalte game au capacitatea de a ocoli obstacolele nu prea mari, de a urmări în drumul lor curbură Pământului. Aceasta proprietate a undelor ultrascurte creează neajunsul

capționarea emisiilor radio cu modulație de amplitudine, deoarece receptorul reproduce orice variație de amplitudine. Bundează, apariția unor perturbații frecvente, dar de scurtă durată, va fi redată de aparat ca o succesiune de pocnituri. În schimb, semnalele transmise prin modulație de frecvență sînt influențate puțin de variațiile amplitudinii. Evenualele creșteri excesive ale amplitudinii pot fi înăbușate ușor. Cu ajutorul unor circuite speciale se pot evita aproape complet efectele perturbațiilor. De altfel, în domeniul undelor ultrascurte intensitatea acestor perturbații este mult mai slabă. Avînd aceste particularități, sistemele cu modulație de frecvență permit audiții de calitate deosebit de bună, cu deformări extrem de reduse. Aparatele moderne, de construcție mai complicată, permit recepționarea nu numai a posturilor cu modulație de amplitudine, ci și a celor cu modulație de frecvență. Numeroși electroniști din țara noastră se ocupă îndeaproape de problemele teoretice și practice legate de sistemele de radiocomunicații cu modulație de frecvență. Sub aspect teoretic, de exemplu, au fost studiate procedee de producere a oscilațiilor modulate în frecvență și metode pentru calculul circuitelor electrice care lucrează cu semnale modulate în frecvență.

Conf. Inq. Muzar SĂVESCU candidat în științe tehnice

La Stockholm s-au deschis la 15 septembrie lucrările Conferinței internaționale în problemele tehnicii măsurătorilor. La lucrările conferinței au parte reprezentanți din 30 de țări. Din țara noastră participă o delegație condusă de Nicolae Ilieș, director adjunct al Direcției generale pentru metrologie, standarde și invenții.

În Marea Britanie au fost programate două noi experiențe în domeniul reacției termonucleare. Prima experiență constă în creșterea plasmei naturale în coroana și cromosfera Soarelui. Ea va fi realizată cu ajutorul primei rachete engleze a cărei lansare este preconizată pentru sfîrșitul anului 1964, de pe un poligon din Australia. A doua, se referă la creșterea reacției termonucleare într-un zeton în care plasma de înaltă densitate se comprimă cu o viteză de 160 km/sec în condițiile acțiunii similare a unei de șoc și a unui puternic cîmp magnetic.

În R. F. Germană a fost realizat un procedeu de îndepărtare a petrolului care plutește pe suprafața apei de mare sau a fluviilor, prin pulverizarea unui amestec special din pămînt argilos, ciment și substanțe chimice. Petrolul care plutește aderă la particulele de argilă și ciment și se depun pe fund, iar apa se curăță.

Planetaryul din Bochum (R. D. Germană), aflat în construcție, va avea o cupolă din rășină poliesterică armată cu fibre de sticlă. Noua boltă, alcătuită din 21 de sectoare, va avea diametrul de 20 m. Pe suprafața de proiecție, de 625 mp, vor fi răspîndite 4 milioane de orificii extrem de mici necesare unei bune acustici.

Trei chimiști italieni printre care și Giulio Natta, laureat al premiului Nobel, au realizat un nou material plastic — „Izotactic polipropilenă” — care va constitui un element de bază util pentru multe produse. Acest nou tip de material poate fi folosit la producerea de obiecte masive, filme, fibre sintetice etc.

Specialiștii maghiari în domeniul motoarelor cu ardere internă lucrează în prezent la realizarea unui motor Diesel rațional și gaz natural. Experimentele sînt promițătoare, randamentul motorului respectiv fiind cu 15—20 la sută superior motoarelor Diesel acționate cu combustibil lichid.

„Stornofon-500” este un nou tip de radioemitor minuscul, construit recent în Danemarca. Împreună cu antena și acumulatorul el are greutatea de numai 750 de grame și poate fi purtat în buzunar. Puterea emițătorului este de 500 miliwați. Acest aparat, realizat din microsemiconductori, a obținut la Tîrgul de la Leipzig o diplomă de importanță realizare tehnico-științifică.

John Rawnsley, membru al Academiei de Științe din Ghana, a elaborat o metodă de conservare a grîului pentru o perioadă de timp practic nelimitată. În sacul de material plastic în care se află grîu se așază un tampon de vată îmbibată cu o soluție chimică.

Lucrări ale matematicienilor romini apărute în limbi străine

Sub egida Editurii Academiei R. P. Romine și a Editurii Eyrolles—Paris a apărut recent ediția a II-a în limba franceză a lucrării „Numere și sisteme algebre” de prof. Octav Onicescu. În ultimul timp, Editura Academiei a mai tipărit în limba franceză „Opera matematică”, cuprinzînd toate lucrările originale ale acad. prof. dr. Simion Stoilov. Urmează să se editeze în curînd volumul III al lucrării „Lecții de geometrie diferențială” de acad. Gh. Vrînceanu, tipărită de Editura Gauthiers R. P. Romine și Editura Gauthiers Villars—Paris. În limba rusă a văzut lumina tiparului la Moscova cartea „Teoria algebrică a mecanismelor automate” de acad. Gr. C. Moisil. În revistele de specialitate din diferite țări au apărut, de asemenea, numeroase lucrări ale matematicienilor din țara noastră.

A fost descoperit elementul 104

La Institutul unificat de cercetări nucleare de la Dubna a fost obținut un nou element radioactiv. Timpul de înjumătățire este de 0,3 secunde. Sinteza unui atom din acest element se face în 5 ore prin bombardarea plutoniului 242 cu ioni de neon 22. În timpul experiențelor au fost obținute peste 150 de nuclee din noul element. După părerea oamenilor de știință sovietici, analiza datelor obținute și experiențele de control efectuate duc cu o mare certitudine la concluzia că acesta este un izotop al elementului 104 cu greutate atomică 260 din sistemul periodic al lui Mendeleev. Acest element nu era cunoscut pînă acum.

Cum trăiau vikingii

O imagine nouă a vieții vikingilor capătă contur pe măsură ce arheologii scot la lumină perle, vase din ceramică, monede de aur arabe și alte obiecte în insula care se numea la origine Lilla-Bjerg, pe lacul Mälär, nu departe de Stockholm. Echipa de arheologi condusă de Wilhelm Holmquist a adus dovezi că vikingii trăiau într-o comunitate de negustori bine organizată și că ei nu erau mai războinici decît alți popoare. Cladărilor și arhitecturii în Europa occidentală, vikingii au beneficiat de condițiile favorabile create pentru negoț și au dezvoltat un sistem comercial care exista din anul 100 e.n. O nouă descoperire importantă a fost făcută cu prilejul cercetării ruinelor de pe această insulă. Unii vikingi locuiau în case destul de spațioase. Ruinele unei astfel de case au 40 de metri în lungime. Casa avea baie cu abur și cuptor pentru pine.

Conferința națională de radiologie

Lucrările Conferinței naționale de radiologie au continuat vineri în cadrul secțiilor de radiodiagnostic, radioterapie și radiofizioterapie. Pe aceste teme au fost prezentate circa 60 de rapoarte și comunicări, de către specialiști romini și invitați din R.P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, R. D.

Navă atomică pentru cercetări științifice

Ziarul „Japan Times” anunță că în următorii nouă ani se vor desfășura lucrările de construire a primei nave atomice japoneze de 6000 tone pentru cercetări oceanografice și piscicole. Se proiectează instalarea pe navă a unui reactor atomic cu o putere termică de 35000 kW, care va funcționa cu uraniu cu concentrație redusă. Acest reactor va asigura motorului navei o putere de 10000 C.P. și îi va permite să navigheze pe o distanță pînă la 3000 de mile marine. Echipajul va fi alcătuit din 109 persoane, inclusiv 45 de specialiști oceanografi.

Semnale din Cassiopeia

La Jodrell-Bank (Anglia) a intrat în funcțiune un nou radiotelescop „Mark-II”. El are o antenă elipsoidală mobilă cu o rază de 40 m și este de două ori mai mic decît „Mark-I”, care culege date din Univers și urmărește evoluția sateliților înca din anul 1957. El face însă posibilă efectuarea unor radiocercetări care depășesc limita de pînă acum a frecvențelor utilizate. Primele semnale recepționate de noul telescop au fost din constelația Cassiopeia.

Procedeu nou de tratare a unor boli de rinichi

La ultimul Congres al Asociației medicale americane a fost prezentată o comunicare despre un nou procedeu de tratare a unor boli de rinichi, care permite evitarea operației de transplantare. Metoda este analogă cu cea de anihilare a reacției organismului față de transplantări de organe luate de la alți om: folosirea preparatului Imuran la care se adaugă doze masive a unui preparat de tipul cortizonului. Aceasta metodă a fost aplicată cu bune rezultate de trei grupuri de medici care lucrează la Universitatea Harvard, Universitatea din Minnesota și Universitatea din New York. Medicii de la Minneapolis au tratat prin acest procedeu opt copii suferinzi de insuficiență renală progresivă. Sase dintre aceștia au rămas în viață, din care patru în stare satisfăcătoare. Unii dintre ei sufereau de reacție de autoimunitate la proteina proprie, ceea ce producea tulburări funcționale renale grave. Prin aplicarea noului procedeu de tratament, acest sindrom a fost anihilat.

Pe marginea lucrărilor Congresului de astronautică de la Varșovia

Omul și cercetarea Cosmosului

Peste 600 de oameni de știință din 27 de țări participante la recentul Congres de astronautică de la Varșovia au dezbătut, timp de o săptămînă, probleme legate de lansarea, mișcarea, propulsia, ghidarea și urmărirea de la sol a vehiculelor cosmice, probleme puse de organismele animale și umane în condițiile speciale de pe aceste vehicule și de zborul cosmic; totodată au fost abordate unele aspecte ale aplicațiilor practice ale sateliților artificiali în comunicațiile de meteorologie și geodezie, ale educației în astronautică, precum și problema legislației spațiale. La congres au fost prezentate aproape 200 de comunicări.

Țările care au obținut cunoscutele realizări în cucerirea Cosmosului, U.R.S.S. și S.U.A., au fost reprezentate prin delegații foarte numeroase. Zborul spre Lună, cu reîntoarcere, a prilejuit ample dezbateri. La ședința de deschidere au fost proiectate fotografii și un film realizate cu „Ranger-7”, conducătorul proiectului, dr. W. Pickering, a prezentat unele date referitoare la această lansare. Nava cosmică a căzut pe Lună la 10 km de

Prof. univ. CĂLIN POPOVICI secretarul Comisiei de astronautică de pe lângă Academia R. P. Romine

locul prestabilit, cu o diferență de timp de 19 secunde față de momentul calculat. Aparatele de televiziune au permis identificarea pe ultimele fotografii luate de la mai puțin de 5 km altitudine, la o secundă înaintea căderii, a unor cratere avînd diametrul de numai 10 metri. Luna este împinzită de o mulțime de mici cratere, chiar în regiunile care par netede de la distanță, în așa-numitele mări. Aceste cratere au forma oarecum aplatizată, rotunjită, sînt puțin adînci, ca și cum pe Lună ar exista un proces de eroziune. Nu există un strat gros de praft, cum afirmaseră unii astronomi, ci mai degrabă un strat poros și pe alocuri par a fi urme de existență a lavei. Datele culese au permis lămurirea mai multor probleme legate de viitoarea utilizare și au înlesnit determinarea mai precisă a masei Lunii și Pământului. Tot în cadrul prezentării de rezultate s-au arătat și ultimele fotografii obținute

cu satelitul meteorologic „Nimbus” cu orbită polară, care folosește un sistem de televiziune cu o transmisie automată a imaginilor către stațiile peste care trece. Lucrînd în infraroșu, acest satelit poate transmite imagini și noaptea. În problemele de astronautică, lumea este interesată să afle cînd se va ajunge pe Lună, în Marte; din prezentarea unor proiecte și analiza stadiului actual al încercărilor cu puternice rachete s-a desprins că data alunizării unei rachete cosmice va fi puțin după anul 1969.

Problemele privind întîlnirea în Cosmos, transferul orbital, diferitele manevre ale vehiculelor cosmice atît din punctul de vedere teoretic cit și practic au fost dezbătute pe larg, intrucît ele urmează să fie rezolvate mai întîn prin încercări în jurul Pământului. Întîlnirea în Cosmos, așa cum s-a remarcat și la congres, este actualmente problema nr. 1 a astronauticii contemporane.

La secția de mecanică cerească și astrodinamică, ale cărei lucrări s-au desfășurat în trei ședințe conduse de prof. G. N. Duboșin (U.R.S.S.), au fost prezentate numeroase realizări ale științei și tehnicii sovietice în acest domeniu. În comunicarea făcută de dr. G. L. Grodzovskij s-au sintetizat rezultatele a peste 200 de lucrări privind un nou capitol al mecanicii — mecanica zborului cu propulsie. Din dezbaterile din secția despre motoarele cosmice s-a desprins faptul că viitorul astronauticii este legat de dezvoltarea motoarelor atomice, ionice și de plasmă. Perspective imediate oferă aplicațiile transformării directe a energiei atomice în energie electrică, așa cum s-a realizat de curînd în U.R.S.S.

Reîntoarcerea cu viteze foarte mari în atmosferă, după o misiune planificată sau lunară, nu este încă pe deplin rezolvată și de aceea mai e de lucrat în această direcție înainte de a se întreprinde o călătorie dusă și întors Pămînt-Lună. Postul președinte al Federației internaționale de astronautică, prof. E. A. Brun (Franța), a dezvoltat în mai multe comunicări această importantă problemă. În ce privește explorarea planetelor Marte și Venus nu există, la ora actuală, proiecte guvernamentele aprobate. Se speră că astfel de proiecte să fie adoptate începînd din anul viitor. Eventual, se va încerca trimiterea unei rachete spre Marte, care plecînd în decembrie 1964 ar ajunge în apropierea lui Marte la mijlocul anului viitor și ar transmite date și fotografii prin televiziune.

au fost cele mai numeroase, consacrîndu-li-se patru ședințe. Lucrările acad. N. Sisakian, V. Parin și ale altor cunoscuți oameni de știință sovietici au adus noi date în legătură cu rîmînera prelungită în stare de imponderabilitate și de irradiație.

A fost deosebit de apreciată comunicarea prof. A. Lebedinski (U.R.S.S.), care a expus rezultatele unor experiențe de rîmînera pe perioade de 10—120 de zile în cabine închise ermetice. În aceste cabine grupul de tehnicieni a trăit în condițiile zborului cosmic — zgomot și vibrații, ridicări de temperatură, radiații ionizante etc. Experiența a reușit; la sfîrșitul ei participanții s-au simțit înși slăbiți, iar capacitatea de rezolvare a organismului în condiții normale a fost micșorată. Într-o altă comunicare, dr. A. G. Kuznețov a prezentat rezultatele experienței rîmînerii unor cercetători timp de 10—25 de zile într-o cabină ermetică în care azotul atmosferic s-a înlocuit cu heliu.

Delegația noastră a avut comunicări în domeniul bioastronauticii (3 comunicări citite și două inserate în rezumatul secției de bioastronautică). La congres au mai fost prezentate 9 comunicări privind schimbarea prin manevre speciale a parametrilor traiectoriilor vehiculelor cosmice, utilizarea sateliților artificiali în geodezie, prognoza meteorologică folosind date de pe sateliți artificiali, comunicări de bioastronautică privind comportarea organismului uman și animal în condiții de supraalimentare și de revenire la normal, despre unele modificări fiziologice (vizuale) în zborul la mari înălțimi, despre interpretarea psihologică a datelor electroencefalografice la aviatori asupra dinamicii cardiace în anumite condiții de zbor, precum și o comunicare de drept cosmic. Ca număr de lucrări țara noastră a urmat imediat după U.R.S.S. și Franța. La invitații colegilor polonezi, am expus la Institutul politehnic din Varșovia, metodele și lucrările de triangulație cosmică inițiate și efectuate la Observatorul astronomic din București, din care o parte sînt realizate în colaborare cu astronomi polonezi.

Congresul a fost organizat în condiții optime, în Varșovia reconstruită, și s-a bucurat de succes deplin. Discuțiile fructuoase între delegații, vizitele la diferite instituții etc. au permis un schimb rodnic de experiență, care contribuie la întărirea colaborării științifice internaționale. Comunicările de bioastronautică

Recoltă și pe fundul mării?

Sub titlul de mai sus, ziarul vest-german „DIE WELT” a publicat următorul articol:

Canțitatea de pește pescuit în apele islandeze poate fi sporită doar cu aproximativ 15 la sută. În acest fel, în condițiile tehnicii de pescuit care a și atins un nivel înalt, se va realiza valorificarea la maximum a bogățiilor de pește din regiunile de pescuit ale Islandei. Cele de mai sus constituie cea mai recentă concluzie a bioloșilor care își desfășoară activitatea în cadrul instituțiilor islandeze ce se ocupă de probleme ale pescuitului.

Peștele o țără cu Islanda, a cărei economie se bazează în mare măsură pe exploatarea bogățiilor mării, această constatare are o însemnătate deosebită. De aceea oamenii de știință cercetează cum ar putea fi estimate vîrișele cantității de iarbă de mare care există în zonele de coastă ale acestei insule. În regiunile nordice, iarbă de mare este formată, în special, din două grupuri de alge: brune și roșii. Unele specii pot atînga o lungime de 10 metri și chiar mai mult, avînd tulpini de grosimea brațului, altele au forma unei verze. În Extremul Orient, încă înaintea erei noastre, diferitele specii de alge marine au fost folosite ca alimente și mijloace de înmădușire. În Occident, aceste plante n-au găsit încă, pînă acum, o utilizare eficientă. În Europa, doar substanța agaragen — un extract din alge roșii cunoscut sub denumirea de iarbă din Irlanda (Irish Moss) este folosită în alimentație și în terapeutică. În afară de acestea, iarbă de mare aruncată de valurile mării pe țărmurile Scoției și Irlandei este folosită, într-o anumită măsură, ca îngrășămint în agricultură.

De cînd însă Robert Koch a folosit cel dintîi gelatina agar, obținută din alga roșie Gelidium, pentru prepararea mediilor hrănitoare pentru bacterii, s-au descoperit o serie de noi posibilități de utilizare a agarului și a carrageninului, substanță asemănătoare primei.

Astăzi în Norvegia există peste 40 de mici întreprinderi care prelucurează iarbă de mare. Gelatina agar este folosită nu numai la carcerii de laborator, ci și ca mijloc de gelatinizare și ca stabilizator în industria alimentară, la prepararea de înghețată, prăjituri, prețuri de copt și a diferitelor specialități de brînzetură. La fabricarea pastei de dinți și a unor

procese cosmetice. În cazul învelșurilor pentru draguri, agarul este preferat de multe ori gelatinei obișnuite deoarece o capsulă din agar dizolvîndu-se mai înceț poate să treacă prin zona acidă a stomacului. Nu au lipsit nici încercările de a se folosi iarbă de mare ca substanță alimentară. Dacă în Japonia, unele specii de alge se bucură de mult timp de apreciere, în bucătăria europeană ele n-au reușit să pătrundă pînă acum. Valoarea lor nutritivă nu rezidă în bogăția de calorii, ci în marea conținut de minerale — în special iod și brom — și de vitamina C și B.

Cu puțin timp înaintea celui de-al doilea război mondial, s-a constatat că anumite alge capătă un conținut mai mare de vitamină C cînd cresc în ape puțin adînci. În schimb, se pare că conținutul de vitamină B nu depinde de adîncimea apei. Deși cu cîțiva ani în urmă un fabricant norvegian a oferit pe piață iarbă de mare uscată și tocaltă ca hrană pentru păsări, totuși păsările despre posibilitățile de a se obține din ea nutrețuri consistente pentru animale sau alimente valoroase pentru om nu sînt favorabile deoarece conținutul de noiștră, diferitele specii de alge marine au fost folosite ca alimente și mijloace de înmădușire. În Occident, aceste plante n-au găsit încă, pînă acum, o utilizare eficientă. În Europa, doar substanța agaragen — un extract din alge roșii cunoscut sub denumirea de iarbă din Irlanda (Irish Moss) este folosită în alimentație și în terapeutică. În afară de acestea, iarbă de mare aruncată de valurile mării pe țărmurile Scoției și Irlandei este folosită, într-o anumită măsură, ca îngrășămint în agricultură.

O atenție mai mare se acordă în prezent în vederea folosirii lor industriale. Din algele brune din specia Laminaria, hipic pentru apele nordice, se poate obține o substanță viscoasă și clară, așa-numitul algin, care tratată în mod corespunzător devine utilizabilă pentru realizarea unor fibre textile și foi transparente de împachetat. Mai sînt însă necesare cercetări pentru a se vedea dacă procedeu tehnologic respectiv este rentabil. De asemenea înalte ca alge, le să poată fi folosite pe scară largă mai trebuie pusă la punct metoda rentabile de recoltare a lor. Pînă acum rezultate satisfăcătoare a dat numai un fel de secerătoare subacvatică. Această instalație, prevăzută cu cuțite în formă de seceră, trăsă de o ambarcațiune, înaintea ei în apă la o adîncime de aproximativ 2 metri, iar plantele tăiate sînt strînse ca într-o plasă. După tăiere, algele cresc apoi mai repede.

În timpul lucrărilor congresului

Sosirea unei delegații guvernamentale economice a R. A. Siria

O delegație guvernamentală economică a R. A. Siria a sosit vineri după-amiază în Capitală. Delegația, condusă de Karam Touma, viceguvernator al Băncii centrale, va purta discuții privind largirea schimburilor comerciale romino-siriene.

Oaspeții au fost întâmpinați la aeroportul Băneasa de Valentin Steriop, adjunct al ministrului Comerțului Exterior, de funcționari superiori din acest minister și din Ministerul Afacerilor Externe.

INFORMAȚII

RECEPȚIE OFERTĂ DE AMBASADORUL GRECIEI

Ambasadorul Greciei în R. P. Română, Alexandru Cimon Argypoulo, a oferit vineri seara o recepție cu prilejul căsătoriei regelui Greciei.

Au participat Grigore Geamănu, secretarul Consiliului de Stat al R. P. Romine, Petre Constantinescu-Iași și Athanase Joja, membri ai Consiliului de Stat, George Pele, adjunct al ministrului Afacerilor Externe, reprezentanți ai conducerii unor ministere și instituții centrale, oameni de știință și cultură, ofițeri oameni.

Au luat parte șefi ai unor misiuni diplomatice acreditate în R. P. Română și alți membri ai corpului diplomatic.

DELEGAȚIA ROMINE LA SESIUNILE UNOR ORGANIZAȚII INTERNAȚIONALE

Joi seara au plecat spre Roma prof. Bucur Schiopu, prim-vicepreședinte al Consiliului Superior al Agriculturii, vicepreședinte al Comitetului național al R. P. Romine pentru F.A.O., și ing. Mircea Romaș,

director general în Consiliul Superior al Agriculturii, pentru a participa la cea de-a 37-a sesiune a Comitetului produselor al Organizației pentru alimentație și agricultură (F.A.O.) a O.N.U.

Vineri, a părăsit Capitala, îndreptându-se spre Praga, delegația R. P. Romine, condusă de dr. Sandu Ioan, adjunct al ministrului Sănătății și prevederilor sociale, care va participa la cea de-a XIV-a sesiune a Comitetului regional pentru Europa al Organizației Mondiale a Sănătății.

Insărcinatul cu afaceri ad-interim al R. D. Germane la București, dr. Siegfried Bock, a oferit vineri seara un cocktail la sediul ambasadei cu prilejul vizitei în R. P. Română a directorului general al Agenției de presă a R.D. Germane — A.D.N., Deba Wieland.

Au participat reprezentanți ai conducerii Agenției Romine de Presă, Agerpres, Uniunii Ziariștilor din R.P. Română, ai unor ziare centrale, reprezentanți ai Direcției presei din Ministerul Afacerilor Externe. (Agerpres)

Loto-central

La tragerea specială Loto-central din 15 septembrie 1964 au fost extrase din urnă următoarele numere: 59 83 55 79 61 45 74 41 37 35

Premii suplimentare: 23 83 58

Premii suplimentare în obiecte și bani: Extragera I: 50 24 30; Extragera a II-a: 80 15 85; Extragera a III-a:

76 87 89 14; Extragera a IV-a: 39 47 89 78; Extragera a V-a: 25 71 18 44; Extragera a VI-a: 90 78 58 48; Extragera a VII-a: 10 64 41 55 18; Extragera a VIII-a: 41 21 1 12 66; Extragera a IX-a: 88 51 89 53 19; Extragera a X-a: 68 50 13 78 81

Extragera de 2 numere: 53 18

Fond de premii: 1.522.149 lei.

SPORT

Gh. Costache campion european de juniori la aruncarea ciocanului

VARȘOVIA 18 (Agerpres). — Tinerii atleți români au debutat cu succes în campionatele europene atletice de juniori, care au început vineri la Varșovia. Confirmând performanțele realizate anul acesta, aruncătorul de ciocan Gheorghe Costache a cucerit titlul de campion al Europei cu rezultatul de 62,12 m (nou record de juniori al țării noastre). Pe locul doi la această probă s-a clasat tot un concurent român, Virgil Tibulski (54,46 m). Atletul Leontina Frunză a câștigat una din seriile probei de 600 m plat cu timpul de 1'34"6/10.

Alte rezultate: înălțime băieți: Matveev (U.R.S.S.) 2,04 m; Ion Șerban a ocupat locul 4 cu 1,95 m; greutate băieți: Feher (R.P.U.) 17,05 m; 100 m plat: Traikov (R.P.B.) 10"6/10; Ciobanu a ocupat locul 5 cu 10"8/10; 100 m plat fete: Klobukowska (R.P.P.) 11"6/10; lungime fete: Kirstr (R.P.P.) 6,19 m. Campionatele continuă astăzi.

În campionatul balcanic de baschet masculin

România-Bulgaria 90-81

Vineri, în sala sporturilor de la Floresca, ca continuă meciurile de baschet din cadrul campionatului balcanic masculin. Echipa R. P. Romine a învins cu scorul de 90-81 (45-42) echipa R. P. Bulgaria. Baschetbalistii români și-au impus jocul în partea a doua a întâlnirii, excelând printr-o serie de combinații între Novacek și Popescu. Din nou

cel mai eficace jucător s-a dovedit Novacek, care a înscris 33 puncte. Echipa Iugoslaviei a înțecat cu 112-46 (50-21) echipa secundă a R. P. Romine, iar Grecia a învins cu 80-69 (35-32) echipa Turciei. Astăzi au loc meciurile: România înțeret-Turcia; Grecia - Bulgaria și Iugoslavia-România. Programul începe la ora 16.

Azi, ora 16, pe stadionul „23 August”

Dinamo București-Sliema Wanderers

Astăzi, pe stadionul 23 August din Capitală, echipa campioană a țării noastre, Dinamo București, înfățișește în partidă retur din cadrul „Cupei campionilor europeni” la fotbal, pe campiona Maltei, Sliema Wanderers. După cum se știe, în primul

meci, disputat în orașul La Valetta, Dinamo a câștigat cu scorul de 2-0. Stațiile noastre de radio vor transmite, începând din jurul orei 17, re-priza a doua a acestui joc. Transmisia se va face pe programul I.

În câteva rinduri

● Cea de-a treia etapă a turului ciclism al R.P. Bulgaria, disputată pe ruta Pernik-Vraca (180 km), a fost câștigată de alergătorul bulgar Dimitar Kotev în 5h 17'03". F. Gera și W. Ziegler, primii sosiți din echipa română, au realizat timpul de 5h 29'55".

● Turneul candidaților la titlul mondial de sah a continuat la Suhumi cu disputarea partidului interupte. Margareta Teodorescu a câștigat partidă cu șahista americană Gresser, Ivanova a pierdut prin depășirea timpului de gândire la Milunka Lazarević, Konarkovska a învins-o pe Eretova și Zatulovska pe Ranniku. În clasament, după 6 runde conduc Zatulovska și Konarkovska cu câte 4,5 puncte.

● Echipile olimpice masculine de volei ale R. S. Cehoslovacie și Republicii Arabe Unite s-au întâlnit la Cairo în două meciuri de verificare. Voleibaliștii cehoslovaci au câștigat în ambele partide cu scorul de 3-2.

● Comitetul olimpic grec a hotărât ca Grecia să participe la Jocurile Olimpice de la Tokio cu o delegație de 18 sportivi, la atletism, lupte, yachting și tir.

● Delegația R.S. Cehoslovacie pentru Olimpiada de la Tokio va fi alcătuită din 107 sportivi, 17 antrenori, 9 arbitri, 23 de oficiali. Printre oficialii se află și fostul campion olimpic Emil Zatopek, ca invitat de onoare al Jocurilor. Sportivii cehoslovaci vor participa la următoarele discipline: atletism, box, ciclism, fotbal, caia-canoe, gimnastică, natație, volei, canotaj academic, tir, haltere, yachting.

● Meciul retur dintre echipele Galatasaray și Aurbau Magdeburg, din cadrul „Cupei Cupelor”, disputat la Istanbul s-a încheiat cu un rezultat de egalitate 1-1 (1-0). Deoarece și partida din tur se terminase cu același rezultat, se va disputa un al treilea joc pe teren neutru.

NOTĂ MEMORIALĂ ASUPRA PROBLEMELOR MIȘCĂRII MUNCITOREȘTI INTERNAȚIONALE ȘI ALE UNITĂȚII SALE

Ultima lucrare a lui Palmiro Togliatti

NOTĂ: Publicăm mai jos o redare a documentului „Notă memorială asupra problemelor mișcării muncitorești internaționale și ale unității sale”, scris de Palmiro Togliatti înaintea încheierii sale din viață, în august 1964. Textul integral al Notei memoriale este publicat în revista „Lupta de clasă” nr. 9/1964.

În ce privește poziția Partidului Muncitoresc Român asupra problemelor tratate în documentul pe care îl reproducem, ea este expusă în Declarația cu privire la problemele mișcării comuniste și muncitorești internaționale adoptată de Plenara largită a C.C. al P.M.R. din aprilie 1964, precum și în alte documente de partid.

Intr-o notă explicativă a tovarășului Luigi Longo, secretar general al C.C. al P. C. Italian, publicată în revista „Rinascita” din 5 septembrie 1964, se arată că Nota memorială asupra problemelor mișcării muncitorești și comuniste internaționale și ale unității sale a fost terminată de tovarășul Togliatti cu câteva ore înainte de a fi lovit de boala fatală.

Textul trebuie dat în mașină, în timp ce tovarășul Togliatti se îndrepta spre Artek pentru a vizita tabăra internațională a pionierilor. La întoarcere, el trebuia să revadă textul dat în mașină. Nimic nu a prezis — se arată mai departe în

nota explicativă — apariția bolii care l-a împiedicat pe tovarășul Togliatti să revadă încă o dată, așa cum și-a propus, această Notă memorială.

Noi credem însă — subliniază în continuare nota explicativă — că și fără această revizuire definitivă putem considera textul pe care ni l-a lăsat ca o expresie precisă a gândirii sale asupra problemelor tratate.

De aceea — arată tovarășul Luigi Longo — publicăm Nota memorială a tovarășului Togliatti ca pe o expresie precisă a poziției partidului asupra problemelor mișcării comuniste și muncitorești internaționale și ale unității sale.

În introducerea Notei memoriale a lui Palmiro Togliatti se arată că scrisoarea P.C.U.S., conținând invitația la o reuniune pregătitoare a consfățuirii internaționale, a sosit la Roma cu câteva zile înainte de plecarea sa. Noi — scrie în continuare Palmiro Togliatti — nu am avut deci posibilitatea să o examinăm intr-adevăr, dar fiindcă mulți tovarășii lipseau. Am putut avea doar un schimb rapid de păreri cu unii tovarășii membri ai secretariatului. Scrișoarea va fi supusă spre dezbateră Comitetului Central al partidului, care se va întruni la jumătatea lunii septembrie. Rămâne totuși stabil că noi vom lua parte, parte activă, la reuniunea pregătitoare. Ne menționăm însă îndoieli și rezerve cu privire la oportunitatea unei consfățuirii internaționale, mai ales pentru că a devenit evident că la această consfățuire nu va participa un grup de loc neglijabil de partide, pe lângă cel chinez. La reuniunea pregătitoare va exista, fără îndoială, prilejul de a expune și motiva pozițiile noastre și pentru faptul că ele se referă la o serie de probleme ale mișcării muncitorești și comuniste internaționale. Aceste probleme le voi schița, în mod succint, în acest memorial, cu scopul de a înlesni schimburi ulterioare de păreri, atunci când acestea vor fi posibile.

Referindu-se la divergențele actuale din mișcarea comunistă internațională și reafirmând dezacordul P.C.I. față de poziția P. C. Chinez, Nota memorială se pronunță pentru continuarea polemicii, arătând în același timp că ea trebuie dusă fără violență de limbaj și fără înfierări la modul general, ci pe teme concrete, în mod obiectiv și convingător, și întotdeauna cu un anumit respect față de adversar.

Palmiro Togliatti arată că în cadrul polemicii este necesar să se dea o atenție principală „cu noșterii mai profunde a obiectivelor comune ale întregii mișcări și a obiectivelor care se pun concret în fiecare din sectoarele ei”.

În vederea unei examinări aprofundate și a unei mai bune precizări a acestor obiective, Nota memorială se pronunță pentru organizarea a o serie de întâlniri pe grupuri de partide. Această muncă ar fi trebuit îndeplinită, înținduse-se seama că din 1957 și din 1960 situația în toate aceste sectoare s-a modificat în mod serios și că, fără o elaborare colectivă, atență, nu se poate ajunge în mod just la precizarea obiectivelor comune ale mișcării noastre.

„Numai după această pregătire, care ar fi putut necesita un an de muncă sau chiar mai mult, s-ar fi putut examina problema unei consfățuirii internaționale, care ar fi putut, într-adevăr, să constituie o nouă etapă a mișcării noastre, o consolidare efectivă a mișcării pe poziții noi și juste. O dată definite obiectivele și linia politică a mișcării noastre, sector cu sector, s-ar fi putut renunța, de asemenea, la o consfățuire internațională care pare a cîștiga necesară pentru a se evita o sciziune formală”.

În legătură cu divergențele, Palmiro Togliatti susține ideea că afirmarea pozițiilor trebuie să se realizeze prin fapte, printr-o dezvoltare a politicii, nu numai prin cuvinte, polemici ideologice și propagandistice. El arată că „Uniunea Sovietică a înfăptuit unele acțiuni în această direcție (semnarea Tratatului de la Moscova împotriva experiențelor nucleare, vizita tovarășului Hrușciov în Egipt etc.). Mișcarea comunistă din alte țări nu a reușit să realizeze ceva similar. Ca să fiu mai explicit, mă gândesc, de pildă, la importanța pe care ar fi avut-o o întâlnire internațională, convocată de unele partide comuniste din Occident, cu un mare grup de reprezentanți ai mișcărilor democratice neangajate și ai mișcărilor progresiste din aceste țări, pentru elaborarea unei linii concrete de colaborare și ajutor pentru aceste mișcări”.

Expunându-și părerea cu privire la situația internațională actuală, Palmiro Togliatti scrie că „astăzi, primejdia cea mai serioasă pro-

vine din Statele Unite ale Americii. Această țară trece printr-o criză socială profundă. Conflictul rasial între albi și negri este doar unul din elementele acestei crize. Asasinarea lui Kennedy a arătat puțin unde poate merge atacul grupurilor reacționare”. El consideră că „nu trebuie în nici un caz să excludem posibilitatea ca la alegerile prezidențiale să iasă victorios candidatul republican (Goldwater), care și-a înscris în programul său războiul și care vorbește ca un fascist. Mai grav este că ofensiva pe care acesta o duce împingea tot mai mult către dreapta întregul front politic american, întărind tendința de a se căuța, printr-o mare agresivitate pe plan internațional, o cale de ieșire din contradicțiile interne și baza unui acord cu grupurile reacționare din Europa occidentală. Aceasta face ca situația generală să devină destul de primejdioasă”.

„În Europa occidentală situația este foarte diferențiată, dar predomină, ca element comun, un proces continuu de concentrare monopolistică, al cărui loc și instrument este Piața comună. Concurența economică americană, care devine mai intensă și mai agresivă, contribuie la accelerarea procesului de concentrare”. În acest mod, se spune în Nota memorială, „devin mai puternice reacțiile obiective ale unei politici reacționare, care tind să lichideze sau să limiteze libertățile democratice, să mențină în viață regimurile fasciste, să creeze regimuri autoritare, să împiedice orice înaintare a clasei muncitorești și să-i reducă simțitor nivelul ei de trai. În ce privește politica internațională, rivalitățile și contradicțiile sînt profunde. Vechea organizație a N.A.T.O. trece printr-o evidentă criză gravă datorită, în deosebi, pozițiilor lui de Gaulle”.

„Nu trebuie să ne facem însă iluzii”, scria Palmiro Togliatti. „Există, desigur, contradicții pe care noi le putem exploata din plin; dar până acum nu s-a manifestat în sîmul grupurilor conducătoare ale țărilor continentale o tendință de a desăvîra în mod autonom și consecvent o acțiune în favoarea destinderii relațiilor internaționale. Toate aceste grupuri acționează într-un fel sau altul, într-o măsură mai mare sau mai mică, pe terenul neocolonialismului, pentru a împiedica progresul economic și politic al noulor state libere africane”.

„Evenimentele din Vietnam și din Cipru dovedesc cum — dacă ar fi să se continue deplasarea întregii situații spre dreapta — ne-am putea trezi, pe neașteptate, în fața unor crize și primejdii acute, în care ar trebui să se angajeze pînă la capăt întreaga mișcare comunistă și toate forțele muncitorești, socialiste din Europa și din lumea întreagă”.

În continuare, în Notă se spune: „Considerăm că trebuie să se țină seama de această situație în atitudinea noastră față de comunistii chinezi. Unitatea tuturor forțelor socialiste într-o acțiune comună, mai presus de divergențele ideologice, împotriva grupurilor celor mai reacționare ale imperialismului, este o necesitate absolută. Nu se poate concepe ca China și comunistii chinezi să fie excluși din această unitate. În consecință, noi trebuie să acționăm chiar de acum, în așa fel încît să nu ridicăm obstacole în atingerea acestui obiectiv, ci să-l înlesnim. Togliatti exprimă părerea că, fără a se întreprinde polemici, trebuie avut întotdeauna ca punct de plecare al ei de vedere, pe baza faptelor actuale, că unitatea întregii lumi socialiste și a întregii mișcări comuniste și muncitorești este necesară și că ea poate fi realizată”.

Referitor la întrunirea comisiei de pregătire, la 15 decembrie, Nota memorială arată că s-ar putea lua în considerare de pe acum câteva inițiative deosebite. S-ar putea, de pildă, trimite o delegație compusă din reprezentanți ai unor partide care să expună tovarășilor chinezi propunerea noastră de a fi uniți și de a colabora în lupta împotriva dușmanului comun și care să le pună problema de a găsi calea și forma concretă a acestei colaborări. Se arată că înseși rezoluțiile la care s-ar putea ajunge vor trebui să evite

aprecierile negative la modul general, să aibă în schimb un puternic și preponderent conținut politic pozitiv și unitar.

Vorbind în continuare despre mișcarea comunistă și muncitorească din țările occidentale, Nota memorială exprimă părerea că, deși s-au înregistrat progrese, „dezvoltarea noastră și forțele noastre sînt astăzi încă neadevurate sarcinilor care ne stau în față. Exceptând unele partide (Franța, Italia, Spania etc.), nu ieșim încă din situația în care comunistii nu reușesc să desfășoare o acțiune politică adevărată și eficace, care să-i lege de marile mase ale oamenilor muncii, se limitează la o muncă de propagandă și nu au o influență efectivă asupra vieții politice din țara lor. Trebuie să obținem, în toate felurile, depășirea acestei faze, împulsionind pe comunisti să învină izolarea lor relativă, să se integreze în mod activ și continuu în realitatea politică și socială, să aibă inițiativă politică, să devină o mișcare de masă efectivă”.

Reafirmându-și dezacordul față de pozițiile chineze, Palmiro Togliatti scrie că și din motivele susmenționate, „am avut întotdeauna, și păstrăm, rezerve serioase asupra utilității unei consfățuirii internaționale consacrate numai, sau în mod preponderant, denunțării și luptei împotriva acestor poziții, tocmai pentru că ne-am temut și ne temem că în acest mod partidele comuniste din țările capitaliste vor fi împinse într-o direcție opusă celei necesare, adică se vor angaja în polemici interne de natură pur ideologică, departe de realitate”.

Se subliniază că, dacă s-ar ajunge la o ruptură declarată a mișcării, pericolul ar deveni deosebit de grav pentru toate partidele, și în deosebi pentru cele mai slabe, iar crea descurajare în rîndul masei, iar dezvoltarea mișcării ar fi pusă în pericol. Există, în mod obiectiv, condiții foarte favorabile înaintării noastre atît în rîndul clasei muncitorești, al maselor muncitorești, cît și în viața socială în general. Este însă necesar a ști să sezezi și să exploatezi aceste condiții. De aceea este de datoria comunistilor să aibă mult curaj politic, să depășească orice formă de dogmatism, să înfrunte și să rezolve problemele noi într-un mod nou, să folosească metode de muncă corespunzătoare împrejurărilor politice și sociale în care se produc transformări continue și rapide.

Dînd apoi câteva exemple în acest sens, Nota memorială amintește criza foarte profundă a sistemului economic burghez și arată că în cadrul sistemului „capitalului monopolist de stat apar probleme cu totul noi pe care clasa conducătoare nu mai reușesc să le rezolve cu metode tradiționale. În mod deosebit apare astăzi în țările mari problema unei centralizări a conducerii economice, încercîndu-se realizarea ei printr-o programare de sus, în interesul marelui monopolului și printr-o intervenție a statului. Palmiro Togliatti scrie că mișcarea muncitorească și democratică nu poate să se dezintereze de această problemă. Trebuie să se ducă lupta și pe acest teren. Aceasta cere o dezvoltare și o coordonare a revendicărilor imediate ale oamenilor muncii și a propunerilor de reformă a structurii economice (naționalizări, reforme agrare etc) într-un plan general de dezvoltare economică, care să fie contrapropuneri programărilor capitaliste. Nu este vorba desigur de un plan socialist, deoarece pentru aceasta lipsește condițiile, dar este vorba de o nouă formă și în nou mijloc de luptă pentru a înainta spre socialism. Posibilitatea unei căi pașnice a acestei înaintări este astăzi strîns legată de abordarea și soluționarea acestei probleme. O inițiativă politică în această direcție ne poate înlesni dobîndirea unei noi și mari influențe asupra tuturor păturilor populației, care nu sînt cîștigate încă de partea socialismului, dar care caută o cale nouă”.

Lupta pentru democrație capătă în acest cadru un conținut diferit de cel de pînă acum, mai concret, mai legat de realitatea vieții economice și sociale.

În continuare se arată că o dată cu accentuarea încercărilor de programare capitaliste, situația sindicală devine și mai grea. O parte substanțială a programării este așa-zisa „politică a veniturilor”, care cuprinde o serie de măsuri menite să împiedice dezvoltarea liberă a luptei pentru salarii. Aceasta este o politică sortită falimentului, dar ea va putea da faliment numai dacă sindicatele vor să acționeze în mod inteligent și cu hotărîre, legînd revendicările lor imediate de cererea unor reforme economice și de un plan de dezvoltare economică care să corespundă intereselor oamenilor muncii și păturii mijlocii.

„În condițiile actuale ale Occidentului, lupta sindicală trebuie să se desfășoare pe scară internațională, prin revendicări și acțiuni comune. Aici este una dintre cele mai grave lacune ale mișcării noastre. Organizația noastră sindicală internațională (F.S.M.) face numai o propagandă la modul general. Pînă acum ea nu a luat nici o inițiativă eficace de acțiune unitară împotriva politicii marilor monopoluri. Inițiativa noastră față de celelalte organizații sindicale internaționale a fost cu totul absentă pînă acum. Aceasta este o greșea-

lă gravă, pentru că în aceste organizații există de pe acum oameni care critică și încearcă să se opună propunerilor și politicii marilor monopoluri”.

În Nota memorială Palmiro Togliatti arată că în lumea catolică organizată și în rîndul maselor cadim să menținem la bază credințele și impulsul pentru o deplasare spre stînga, care trebuie înțeleasă și sprînjinită. În acest scop nu serveste la nimic vechea propagandă ateistă. Înșiși problema conștiinței religioase, a conținutului său, a rădăcinilor sale în rîndul maselor și a modului de a o depăși trebuie abordată într-un mod diferit decît în trecut, dacă vrem să avem efect în rîndul maselor catolice și să fim înțeleși de acestea.

Arătînd apoi că în lumea culturii porțile sînt astăzi larg deschise pătrunderii comuniste, Nota memorială subliniază că în lumea capitalistă se creează, într-adevăr, condiții care duc la distrugerea libertății vieții intelectuale. Noi, scrie Palmiro Togliatti, trebuie să devenim campioni liberi libertății vieții intelectuale, ai creației libere artistice și ai progresului științific. Aceasta cere ca noi să nu contrapunem în mod abstract concepțiile noastre defendite și cenzurate de naturi diferite; trebuie să deschidem o dezbateră cu aceste curente și prin această să ne străduim a aprofunda problemele culturale, așa cum se prezintă ele astăzi. Nu tuți cei care sînt astăzi departe de noi, în diferite domenii ale culturii, în filozofie, în științele istorice și sociale, sînt dușmanii noștri sau agenți ai dușmanului nostru. Înțelegerea reciprocă, dobîndită printr-o continuă dezbateră, ne dă autoritate și prestigiu, permițîndu-ne în același timp să demascăm pe adevărații dușmani, pe falșii gînditori, pe sarlatanii expresiei artistice ș.a.m.d. În acest domeniu, mult ajutor am putea primi, dar nu am putut întotdeauna, din partea țărilor în care conducem deja întreaga viață socială.

În Nota memorială se scrie apoi: „În general, noi pornim, și sîntem întotdeauna conștienți că trebuie să se pornească la elaborarea politicii noastre de la pozițiile Congresului al XX-lea. Dar și aceste poziții trebuie să fie astăzi aprofundate și dezvoltate. De pildă, o reflecție mai profundă asupra posibilității unei căi pașnice spre socialism, ne face să precizăm ceea ce noi urmăm prin democrație într-un stat burghez, cum se pot lărgi granițele libertății și ale instituțiilor democratice și care sînt formele cele mai eficace de participare a maselor muncitorești la viața economică și politică. Apare astfel problema posibilității cuceririi de către clasele muncitorești a unor poziții de putere în cadrul unui stat care nu și-a schimbat natura de stat burghez, și deci problema dacă este posibilă lupta pentru a transforma progresiv din interior a acestei țări. În țări unde mișcarea comunistă a devenit puternică ca la noi (și în Franța), aceasta este problema de fond care apare astăzi în lupta politică. Ea comportă, desigur, o radicalizare a acestei lupte de care depind perspectivele ulterioare”.

Palmiro Togliatti arată în continuare: „o consfățuire internațională poate, fără îndoială, da un ajutor pentru o soluționare mai bună a acestor probleme, dar sarcina de a le aprofunda și a le rezolva revine în mod esențial fiecărui partid în parte. Pot exista temeri că adoptarea unor formule generale rigide poate fi un obstacol. Părerea mea este că pe linia dezvoltării actualei situații istorice și a perspectivelor sale generale (înaintarea și victoria socialismului în întreaga lume) formele și condițiile concrete de înaintare și de victorie a socialismului vor fi, acum și în viitorul apropiat, foarte diferite de cele din trecut. În același timp, deosebirile de la o țară la alta sînt destul de mari. De aceea fiecare partid trebuie să știe să acționeze în mod autonom. Autonomia partidelor, ai cărei susținători hotărîți sîntem, nu este numai o necesitate internă a mișcării noastre, ci o condiție esențială a dezvoltării noastre în condițiile actuale. Noi ne vom opune deci oricărei propuneri de a se crea din nou o organizație internațională centralizată. Sîntem susținători tenaci ai unității mișcării noastre și ai mișcării muncitorești internaționale, dar această unitate trebuie să se realizeze în diversitatea de poziții politice concrete, corespunzătoare situației și gradului de dezvoltare din fiecare țară”. În acest scop, în Nota memorială se preconizează contacte mai dese și schimburi de experiență între partide, pe scară largă; convocarea unor adunări comune consacrate studierii problemelor comune unor grupuri de partide; înțîniri internaționale pentru studierea problemelor generale ale economiei, filozofiei, istoriei etc.

Pe lângă acestea, scrie Togliatti, noi sîntem pentru desfășurarea unor dezbateri, chiar publice, între diferite partide, asupra unor probleme de interes comun, într-un mod care să intereseze întreaga opinie publică; aceasta cere, bineînțeles, ca dezbaterile să fie duse în forme corecte, în cadrul unui respect reciproc, cu argumentări obiective.

În Notă se arată că în vederea dezvoltării mișcării comuniste are o importanță hotărîtoare stabilirea unor legături largi de cunoaștere

reciprocă și de colaborare între partidele comuniste din țările capitaliste și mișcările de eliberare din țările coloniale și din fostele colonii. Aceste legături nu trebuie să se stabilească însă numai cu partidele comuniste din aceste țări, ci cu toate forțele care luptă pentru independență, împotriva imperialismului și, în măsura în care este posibil, să se stabilească legături și cu cercurile guvernamentale din țările de curînd eliberate care au guverne progresiste. Scopul trebuie să fie de a se ajunge la elaborarea unei platforme comune concrete de luptă împotriva imperialismului și colonialismului. Paralel va trebui să aprofundăm mai bine problema căilor de dezvoltare a țărilor foste colonii, a ceea ce înseamnă pentru ele obiectivul socialismului ș.a.m.d. Este vorba despre probleme noi, neabordate pînă acum. De aceea, după cum am mai spus, noi am saluta cu plăcere o reuniune internațională consacrată exclusiv acestor probleme.

Referindu-se în continuare la unele probleme ale lumii socialiste, Palmiro Togliatti își exprimă părerea că, „campania chineză și abanarea împotriva Uniunii Sovietice, a P.C.U.S., a conducătorilor săi și încheierea împotriva tovarășului Hrușciov nu a avut, în rîndul maselor, consecințe deosebite”, că „autoritatea și prestigiul Uniunii Sovietice” totuși, el arată că „există însă unele nedumeriri în legătură cu rechermările tehnicienilor sovietici din China”.

Se arată că ceea ce preocupă masele (cel puțin din Italia) precum și o parte destul de mare de comunisti, este „faptul în sine al contradicției aite de acute între două țări care au devenit amîndouă țări socialiste în urma victoriei a două mari revoluții. Acest fapt pune în discuție înseși principiile socialismului, și noi trebuie să depunem un mare efort pentru a explica condițiile istorice politice, de partid și personale care au contribuit la crearea contradicțiilor și conflictului actual”.

În legătură cu alte probleme ale lumii socialiste, Togliatti scrie că nu este just să se vorbească despre țările socialiste (chiar și despre Uniunea Sovietică), ca și cînd acolo toate lucrurile ar merge bine. În Nota memorială se scrie că aceasta este, de pildă, greșala capitulului din Declarația din 1960 consacrată acestor țări. „În toate țările socialiste apar, într-adevăr, în mod continuu, dificultăți, contradicții, probleme noi care trebuie prezentate în lumina lor reală. Lucrul cel mai rău este să se dea impresia că totdeauna merge bine, în timp ce pe neașteptate ne găsim apoi în situații dificile și de a le explica”. Palmiro Togliatti scrie că nu este vorba numai de cazuri singulare, ci de întreaga problematică a construcției economice și politice socialiste care în Occident este cunoscută într-un mod prea sumar și uneori chiar primitiv necunoscîndu-se diversitatea situațiilor de la o țară la alta.

Nu trebuie să ascundem — scrie în continuare Nota memorială — că criticele aduse lui Stalin au lăsat urme destul de adînci. Lucrul cel mai grav este că și elementele apropiate de noi întîmpină cu o anumită doză de scepticism știrile despre noile succese economice și politice. În afară de aceasta, se consideră în general nereșolvată problema originilor cultului lui Stalin și a felului în care a devenit posibil acest lucru. Nu se acceptă să se explice totul numai prin gradele vicii personale ale lui Stalin. Se tinde să se cerceteze care au putut fi greșelile politice care au contribuit la crearea originii cultului.

Problema care atrage cel mai mult atenția, întrucît privește aint Uniunea Sovietică, cît și celelalte țări socialiste, este aceea a lichidării regimului de limitare și suprimarea a libertăților democratice și personale instaurat de Stalin. Nu toate țările socialiste prezintă un tablou identic. Afirmînd că impresia generală este a unei înecetiri și rezistențe față de revenirea la normele leniniste, Togliatti scrie: „Și în lagărul socialist, poate (sublinieză acest „poate” pentru că multe fapte concrete ne sînt necunoscute), trebuie să se evite uniformizarea forțată exterioră și să se aibă în vedere că unitatea trebuie stabilită și menținută în diversitatea și autonomia deplină a fiecărei țări în parte.

În încheiere, considerăm că și în ceea ce privește țările socialiste trebuie să avem curajul să înfruntăm cu spirit critic multe situații și multe probleme, dacă vrem să se creeze o bază pentru o mai bună înțelegere și o unitate mai strînsă a întregii noastre mișcări”.

Nota memorială se încheie prin considerentul lui Palmiro Togliatti că, în ce privește situația din Italia, el dorește să rezerve aceste probleme pentru explicări și informări verbale.

DE PESTE HOTARILE

O. N. U.

ORDINEA DE ZI PROVIZORIE A VIITOAREI SESIUNI

- Adunarea Generală, care-și va începe lucrările la 10 noiembrie, va examina 82 de probleme
- Două propuneri ale R. P. Romine pe agenda sesiunii

NEW YORK 18 (Agerpres). — La sediul O.N.U. de la New York s-a dat publicității ordinea de zi provizorie a celei de-a 19-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., care urmează să-și deschidă lucrările la 10 noiembrie. Printre cele 82 de puncte care figurează pe ordinea de zi se află problema colaborării internaționale în domeniul folosirii în scopuri pașnice a spațiului cosmic, convocarea unei conferințe în vederea semnării unei convenții cu privire la interzicerea folosirii armei nucleare și termonucleare, problema folosirii în scopuri pașnice a mijloacelor care se eliberează în urma dezarmării, problema încetării imediate a experiențelor nucleare și termonucleare în toate mediile, precum

și raportul Comitetului celor 18 state pentru dezarmare.
Pe agenda viitoarei sesiuni figurează, de asemenea, două puncte propuse de R. P. Romine: 1) „Acțiunile pe plan regional în vederea îmbunătățirii relațiilor de bună vecinătate între statele europene aparținând unor sisteme social-politice diferite” și 2) Proiectul de declarație privind promovarea în rindurile titlului a idealurilor de pace, respect reciproc și înțelegere între popoare.

Un alt grup de probleme importante cuprinde situația din Africa de sud-vest, Oman, politica de apartheid a guvernului R.S.A. În discutarea acestor probleme se va examina îndeplinirea Declarației cu privire la acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale și înlăturarea rasismului.

Cea de-a 19-a sesiune se va ocupa, de asemenea, de problema obținerii de către tinerile state din Asia și Africa a unei independențe economice reale și va examina, în legătură cu aceasta, raportul Conferinței O.N.U. pentru comerț și dezvoltare, raportul Comitetului O.N.U. pentru dezvoltarea industrială a țărilor în curs de dezvoltare, raportul secretarului general U Thant în legătură cu suveranitatea asupra resurselor naturale.

Acord privind participarea R. S. F. Iugoslavia la lucrările unor organe ale C. A. E. R.

MOSCOVA 18 (Agerpres). — La Moscova, în ziua de 17 septembrie, a avut loc un schimb de scrisori între R. S. F. Iugoslavia și C.A.E.R. în legătură cu încheierea acordului de participare a Iugoslaviei la lucrările unor organe ale C.A.E.R. pe baza art. 10 din Statut. În cursul tratativelor pentru încheierea acestui acord s-a subliniat dezvoltarea pozitivă a colaborării economice bilaterale între țările membre ale C.A.E.R. și R. S. F. Iugoslavia. Experiența acestei colaborări a arătat că pentru dezvoltarea și întărirea pe mai departe a legăturilor economice între țările membre ale C.A.E.R. și R. S. F. Iugoslavia este posibilă și utilă, de asemenea, realizarea unei colaborări economice multilaterale între aceste țări în cadrul C.A.E.R. în probleme care pot prezenta interes atât pentru țările membre ale C.A.E.R., cât și pentru R. S. F. Iugoslavia.

În acest scop, părțile s-au înțeles ca R.S.F.I. să colaboreze în cadrul C.A.E.R. pe baza egalității în drepturi și a avantajului reciproc, în probleme care prezintă interes reciproc pentru țările membre ale C.A.E.R. și R.S.F.I. în domeniile comerțului exterior, relațiilor valutare-financiare, siderurgiei și metalurgiei neferoase, construcțiilor de

mașini, industriei chimice și coordonării cercetărilor științifice și tehnice. Pentru realizarea acestei colaborări, reprezentanții R.S.F.I. vor participa la lucrările comisiilor permanente și ale altor organe C.A.E.R., care vor examina astfel de probleme.
În acord se prevede, de asemenea, posibilitatea ca reprezentanții R.S.F.I., pe lângă colaborarea activă în problemele concrete ale domeniilor specificate mai sus, să asiste și la ședințele comisiilor permanente C.A.E.R. și ale altor organe ale Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, în scopul de a lua cunoștință de problemele economice și tehnico-științifice ale colaborării discutate în ședințele acestor organe. Totodată, organele C.A.E.R. și R.S.F.I. vor schimba, pe bază de reciprocitate, materiale și informații în problemele economice, ale științei și tehnicii.

Pînă la ratificarea acordului de către organele respective ale C.A.E.R. și R.S.F.I., acesta va intra în vigoare provizoriu de la 17 septembrie 1964. Încheierea acordului între C.A.E.R. și R.S.F.I. va contribui la dezvoltarea pe mai departe a colaborării economice între țările membre ale C.A.E.R. și R.S.F.I.

Ajun electoral în Suedia

- 32 DE ANI DE GUVERNARE
- SOCIAL-DEMOCRAȚII
- ȘI OPOZIȚIA
- CU CINE VA VOTA TINERETUL ?

Duminița vor avea loc în Suedia alegerile pentru reînnoirea mandatelor în camera inferioară a parlamentului, mandate care expiră după patru ani de legislatură. În mod practic, campania electorală se încheie astăzi.

Actualul partid de guvernământ, Partidul social-democrat, se menține la putere de 32 de ani. În confruntările electorale anterioare social-democrații au ieșit învingători la mici diferențe față de totalul voturilor obținute de partidele de opoziție. Opoziția este formată din conservatori, liberali și partidul micilor fermieri (acesta din urmă mai apropiat de social-democrați).
„Nu se așteaptă ca alegerile să aducă surprize” — scrie ziarul american „The Christian Science Monitor”. „Un succes al grupurilor de opoziție — menționează ziarul vest-german Die Welt — ar fi posibil numai dacă ele ar putea prezenta un program constructiv de activitate. Un asemenea program le lipsește însă”, iar propaganda electorală social-democrat folosește cu pricepere argumentul „certitudinii” care ar decurge din tradiția de guvernare a social-democraților față de „incertitudinea”, pe care o inspiră o schimbare de guvern. În probleme externe, partidele politice se pronunță în unanimitate pentru continuarea politicii de neangajare și neutralitate a țării. Deosebirile de vederi se manifestă mai ales în legătură cu politica internă și se referă la probleme ca reforma planificată a constituției, a locuințelor, pensiilor, învătămîntului, repartizarea fondurilor sociale etc.
Față de alegerile trecute, anul a acestă numărul alegătorilor a crescut aproape cu un milion, în majoritatea tineri, și, de aceea, se exprimă părerea că rezultatele alegerilor pot fi influențate în bună măsură de votul tinerii generații.

Constanțin ANI

Premierul Hayato Ikeda despre relațiile japo-sovietice

MOSCOVA 18 (Agerpres). — Răspunzînd mesajului ce i-a fost adresat de N. S. Hrușciov în luna mai a. c. cu prilejul vizitei delegației parlamentare sovietice în Japonia, primul ministru Hayato Ikeda, arată — după cum relatează TASS — că schimbul oficial de delegații parlamentare demonstrează întărirea relațiilor de prietenie dintre cele două țări. În mesajul remis de delegația parlamentară japoneză, care a făcut o vizită în U.R.S.S., se menționează că este necesar ca atât Japonia cât și Uniunea Sovietică să facă eforturi pentru soluționarea treptată a problemelor nerezovalabile dintre cele două țări și se subliniază necesitatea încheierii tratatului de pace japo-sovietic. Primul ministru Ikeda subliniază cu satisfacție că în ultimii ani a crescut simțitor comerțul japo-sovietic, iar schimbulurile culturale și de delegații s-au lărgit considerabil.

MOSCOVA 18 (Agerpres). — În comunicatul dat publicității cu privire la vizita în U.R.S.S. a delegației parlamentare a Japoniei se subliniază că deputații celor două țări au reafirmat dorința de pace a popoarelor țărilor lor, hotărîrea de a lupta pentru reglementarea pe calea tratativelor a tuturor problemelor litigioase, în spiritul înțelegerii reciproce. S-a relevat progresul realizat în ultimii ani în relațiile sovieto-japo-sonice, mai ales în domeniul relațiilor comerciale și culturale și se exprimă convingerea că relațiile dintre U.R.S.S. și Japonia se vor dezvolta și pe viitor, pe baza egalității, respectului reciproc, independenței și suveranității, neamestecului în treburile interne, în conformitate cu principiile coexistenței pașnice. A fost recunoscută utilitatea creării unor grupuri japo-sovietice și sovieto-japo-sonice în cadrul grupurilor parlamentare ale celor două țări.

PREȘEDINTELE JOHNSON: „Trebuie să ne deprindem a trăi alături de ceilalți”

NEW YORK 18 (Agerpres). — Cu prilejul unui dîneu în localitatea Seattle, președintele S.U.A., Johnson, a vorbit despre unele probleme legate de politica militară a Statelor Unite. În acest context, el a afirmat că „trebuie să ne deprindem a trăi alături de ceilalți, întrucît altfel ne vom distrage unul pe altii”. Marile puteri, a spus Johnson, nu trebuie să se amăgească crezînd că războiul va fi fără suferințe sau că victoria va fi ușor de cîștigat. Așadar forța atomică exercită presiuni

Demiterea lui Franz Olah

Conducerea partidului socialist, care, după cum se știe, formează împreună cu partidul populist guvernul austriac, a hotărît joi seara să dea un avertisment ministrului de interne, Franz Olah, membru al partidului socialist. Această sancțiune disciplinară este egală cu demiterea din guvern a ministrului care nu-și va mai putea păstra funcția după avertismentul primit. Știrile cu privire la această hotărîre este publicată vineri cu titluri mari de toate ziarurile vieneze. În comentariile lor, ziarele arată că hotărîrea, luată în urma recomandării comisiiei de arbitraj a partidului, este urmarea ascuțitei lupte de influență, care se desfășoară de mai multe luni în conducerea partidului socialist.

Unii din liderii acestui partid și DEJU

Corespondență din Praga

Arhiva din Lacul Negru

Pe fundul Lacului Negru din R. S. Cehoslovacă au fost descoperite recent patru lăzi închise ermetic, conținînd numeroase documente asupra activității serviciului secret de informații hilerist și a Gestapoului. În cadrul unei conferințe de presă, organizate de Ministerul Afacerilor Interne al R. S. Cehoslovace, ziștii cehoslovaci și străini le-au fost dezvăluit conținutul unora din materialele găsite în Lacul Negru, situat în regiunea de graniță a munților Sumava, între Cehoslovacia și actualul teritoriu al R.F.G. Într-una din arhive s-a găsit un ordin, datat din 30 aprilie 1945, semnat de Heinrich Himmler, care preciza că documentele nu trebuie distruse, ci lășuate, deoarece au o importanță deosebită. Între altele, se indica drept una din sarcinile hileriste manifestarea o deosebită teamă față de activitatea partidului comunist și forțelor antifasciste din Germania și din țările coteroparte din lăzile rămase întregi.

Una din lăzi conține corespondențele ale liderilor nașiți cu privire la așazia „rezolvare definitivă a problemei evreiești” — adică exterminarea fizică treptată a evreilor.
Studiul documentelor găsite în Lacul Negru continuă.

Horla LIMAN

Deschiderea Consiliului ministerial al Pieței Comune

În prima ședință discutarea dezacordurilor...

Ministrii de externe ai celor șase țări membre ale Comunității economice europene (C.E.E. sau Piața comună) s-au întrunit vineri la Bruxelles, pentru a relua după vacanța lucrării Consiliului ministerial. Atrage deosebită atenția ziștiiilor a-tit numărul mare de probleme care urmează să fie dezbătute, cite și faptul că asupra unor puncte principale înscrise pe ordinea de zi opiniile „celor șase” sînt diferite.

Chiar din prima ședință s-a luat în discuție dezacordul în legătură cu alegerea sediului „Instituțiilor europene” (Piața comună, Euratom și Comunitatea europeană a cărbunelui și oțelului), în perspectiva că

se va ajunge la fuzionarea lor. Alte probleme care vor suscita discuții în contradictoriu sînt problema unificării prețurilor la cereale și a măznelor ce urmează să fie adoptate împotriva tendințelor inflaționiste din anumite țări membre ale C.E.E.

Deoarece unele rezultate ale actualei sesiuni vor avea implicații asupra viitoarelor negocieri G.A.T.T. din cadrul „rundei Kennedy”, o serie de comentarii apreciază această sesiune ca deosebit de importantă pentru evoluția ulterioară a schimburilor economice dintre țările Pieței comune și S.U.A.

Daniel POIROT Bruxelles (prin telefon).

Cu prilejul vizitei în U. R. S. S. a președintelui Indiei

MOSCOVA 18 (Agerpres). — La 18 septembrie, în Palatul Mare al Kremlinului din Moscova a avut loc un miting cu prilejul vizitei în Uniunea Sovietică a președintelui Indiei, Sarvappalli Radhakrishnan. Au rostit cuvîntări Anastas Mikoiian, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., și Sarvappalli Radhakrishnan.

DESCHIDEREA TÎRGULUI INTERNAȚIONAL DE LA HELSINKI

HELSINKI 18 (Agerpres). — La 17 septembrie a avut loc la Helsinki deschiderea celei de a doua ediții a Tîrgului Internațional, la care participă un număr de 32 de țări. Republica Populară Romînă participă pentru prima dată la acest Tîrg cu un oficiu de informații comerciale, cu prezentare de mostre.
Oficiul de informații comerciale al R. P. Romine a fost vizitat de președintele Republicii Finlandă, Urho Kekkonen.

cu un caracter urgent pentru a se ajunge la soluții pașnice și pentru consolidarea O.N.U. Menționînd că este nevoile „să se petreacă o schimbare în viața țărilor”, președintele S.U.A. a spus: „Este limpede acum că urmările unui conflict sînt mai grave decît orice s-ar putea cîștiga de pe urma sa. Pentru americani înseamnă că controlul asupra armelor nucleare trebuie să fie centralizat în miinile celor mai înalte oficialități guvernamentale, deținînd cea mai mare răspundere — președintele S.U.A.”. Niciodată nu voi permite să se pornească motoarele distrugerii, a spus el, din cauza unui calcul greșit, imprudent și pripit.

Președintele S.U.A. s-a referit, de asemenea, la eforturile depuse pe plan internațional în vederea înlăturării pericolului de război, menționînd între altele semnarea Tratatului de la Moscova cu privire la interzicerea experiențelor nucleare în cele trei medii, înființarea cablului telefonic direct între Washington și Moscova etc. „Toate acestea”, a spus Johnson, sînt numai primii pași”. El a afirmat, totodată că intenționează să continue această cale atîta timp cît va fi președinte.
În discursul său președintele S.U.A. a menționat totodată că guvernul S.U.A. este hotărît să mențină nivelul forței sale nucleare și să dezvolte și să modernizeze forțele militare convenționale.

Situația din partidul republican

Referindu-se la situația din partidul republican, corespondentul din Washington al agenției France Presse a transmis un comentariu în care arată că „marea unitate” a acestui partid afirmată după intrarea de la Hershey a principalilor lideri republicani pare să nu mai fie decît o fațadă în spatele căreia divergențele au rămas totale. Potrivit agenției, elementul cel mai semnificativ al acestei „rupturi” este faptul că ea se manifestă în rîndurile unor personalități marcante. Agenția arată că senatorul Keating își desfășoară o campanie electorală proprie în statul New York pentru a fi reales și a refuzat să sprijine candidatura lui Goldwater. „Campania electorală republicană”, scrie France Presse, se desfășoară în unele state importante pe două planuri: unul național, în cadrul căruia senatorul Goldwater își apără concepțiile conservatoare, și altul local unde candidații la posturile de senatori și guvernatori încearcă să se decizie de platforma națională republicană pentru a evita un eventual eşec.

Corespondență din Paris

Înainte de călătoria lui de Gaulle în America Latină

Ziarele pariziene publică în aceste zile informații și relatări despre programul celei de a doua călătorii (după cea efectuată în marile în Mexic), pe care președintele Charles de Gaulle se pregătește să o facă, în rîstimp de un an, în țările Americii Latine. „Va fi, scrie „Le Monde”, cea mai lungă călătorie a generalului de Gaulle în străinătate. De asemenea, va fi pentru prima oară cînd un șef de stat vizitează un număr de 52 de state din America de Sud.”

Din punct de vedere oficial, voiajul în străinătate va începe luni, 21 septembrie, în momentul în care, pe bordul unui avion special de tip „Caravelle”, președintele va părăsi Pointe-à-Pitre, principalul oraș al insulei Guadeloupe, teritoriu dependent de Franța, situat în arhipelagul Antilelor Mici. Călătoria se va încheia la 16 octombrie, după ce de Gaulle va fi parcurs cu avionul și pe bordul crucișătorului francez „Colbert” o distanță de 32.000 km. Prima țară vizitată va fi Venezuela. Vor urma Columbia, Ecuador, Peru, Bolivia, Chile, Argentina, Paraguay, Uruguay și Brazilia.

Programul oficial prevede că generalul de Gaulle va rosti circa 50 de discursuri, dintre care 6 cu prilejul unor mitinguri publice, iar restul în fața parlamentelor, a școlilor militare, în cadrul recepțiilor etc. În legătură cu efortul fizic cerut de această călătorie — care comportă 52 de ore de zbor, cu avionul, 7 zile pe mare cu vaporul și deplasări pînă la o altitudine de 2.500 metri

— precum și cu virsta președintelui de Gaulle care se apropie de 74 de ani și a suferit acum 5 luni o operație, ziarul „Le Monde” arată că s-au luat măsuri pentru asigurarea unei supravegheri medicale competente deosebit de lungul întregului traseu. De asemenea s-au prevăzută măsuri de securitate, ținîndu-se deosebit de seamă de faptul că în unele din țările vizitate locuiesc o serie de conducători și membri ai O.A.S. și ai altor organizații franceze de extremă dreaptă.

Sub semnătura lui Marcel Niedergang „Le Monde diplomatique”, consideră că voiajul generalului de Gaulle va avea consecințe deosebite pe plan economic, ducînd la o spornire a investițiilor franceze în această regiune, în care Franța participă de pe acum la anumite lucrări de interes public. „Din punct de vedere politic, călătoria va permite, se spune în articol, o apropiere mai mare între Franța și unele din cele zece națiuni (vizitate). Dar ar fi utopic să se spera ceva care să aducă de departe sau de aproape cu o încercare de alianță latină”, întrucît „națiunile sud-americane sînt prea angajate în sistemul complex și strîns al alianțelor și obligațiilor inter-americane pentru ca să se poată aștepta un revirmant”. În legătură cu această apreciere, autorul articolului relevă „sentimentul care dominează la Washington, unde turneul sud-american al generalului de Gaulle este privit fără entuziasm.”

Tudor VORNICU

Conferința Agenției Internaționale pentru energia atomică

VIENA 18. — Corespondentul Agerpres, Șt. Deju, transmite:
La Viena continuă lucrările celei de-a 8-a Conferințe generale a Agenției Internaționale pentru Energia Atomică (A.I.E.A.). Lîund cuvîntul în cadrul Adunării Generale, acad. prof. Floria Hulubei, șeful delegației R. P. Romine, vicepreședintele Consiliului guvernatorilor al A.I.E.A., a spus că lucrările actuale conferințe se desfășoară într-o atmosferă mai favorabilă. „Pornind de la convingerea că singura cale de rezolvare a problemelor litigioase, oricît de complexe și de spinoase ar fi ele, poate să trebuie să fie numai calea pașnică a tratativelor”, R. P. Romine, a arătat vorbitorul, militează cu consecvență pentru promovarea politicii de coexistență pașnică și depune toate eforturile pentru realizarea unor relații de colaborare între toate popoarele, indiferent de orientarea social-politică.”

În continuare el a vorbit despre necesitatea intensificării eforturilor îndreptate spre înfăptuirea dezarmării generale și totale, încetarea tuturor experiențelor cu arma nucleară, inclusiv a celor subterane, nerăspîndirea armei atomice și găsirea unor noi domenii în care să se ajungă la acorduri menite să ducă la îmbunătățirea atmosferei internaționale.
Reprezentantul țării noastre a menționat posibilitățile largi de care dispune A.I.E.A., subliniînd că agenția trebuie să facă eforturi susținute în scopul reducerii dezechilibrului economic existent astăzi între țările avansate și cele în curs de dezvoltare. Agenția, a spus acad. prof. Floria Hulubei, trebuie să țină seama de aceasta, adaptîndu-și politica generală în așa fel încît să poată răspunde eficient cerințelor și nevoilor acestor țări. El a făcut cunoscut Adunării Generale că în cadrul programului de formare a cadrelor în țările în curs de dezvoltare, R. P. Romine acordă încă cinci burse pentru o perioadă de cinci ani și începere din anul 1965. În încheiere, reprezentantul țării noastre a menționat că A.I.E.A. va trebui să-și asume obligații determinate de asigurarea unei juste aplicări a sistemului de garanții și control.

Declarația comună după vizita delegației R.D. Germane în R. P. Bulgaria

SOFIA 18 (Agerpres). — La 18 septembrie a fost semnată la Sofia declarația comună a delegațiilor de partid și guvernamentale ale R. P. Bulgaria și R. D. Germane. În legătură cu încheierea vizitei delegației R. D. Germane s-au semnat, de asemenea, documente cu privire la extinderea colaborării dintre cele două țări. A avut loc apoi un miting la care au rostit cuvîntări Todor Jivkov și Walter Ulbricht.

Congresul Uniunii scriitorilor polonezi

VARȘOVIA 18 (Agerpres). — La Lublin și-a început lucrările cel de-al 14-lea Congres al Uniunii scriitorilor polonezi, la care participă delegații din cele mai importante centre culturale ale țării. Participă, de asemenea, delegații din țările socialiste, J. Iwaszkiewicz a prezentat referatul despre rolul scriitorilor în revoluția culturală și despre activitatea Uniunii scriitorilor polonezi. A luat apoi cuvîntul W. Gomulka.

Vizita Împăratului Etiopiei în R. P. Polonă

VARȘOVIA 18 (Agerpres). — Continuîndu-și vizita în R. P. Polonă, Împăratul Etiopiei, Haile Selassie, a vizitat vineri Muzeul de la Oswiecim, pe locul fostului lagăr Auschwitz, și a depus coroana la Zidul morții. El a vizitat apoi orașul Crakovia.

Manifestul electoral al partidului conservator britanic

La Londra a fost dat publicității sub forma unei broșuri, însumînd 31 de pagini, manifestul electoral al partidului conservator britanic.
În legătură cu politica internă a partidului conservator, manifestul prevede o „anchetă rapidă” cu privire la legislația sindicală, care n-a mai fost revizuită din anul 1906,

precum și asupra folosirii depline a capacității de muncă. Se prevede, de asemenea, un ritm de dezvoltare anual al economiei engleze de 4 la sută. Manifestul se opune propunerilor Partidului laburist urmînd extinderea naționalizării și planificării economice centralizate.

SCURTE ȘTIRI

NEW YORK. Subcomitetul O.N.U. care examinează plîngerea Argentinei privitoare la ocuparea insulelor Falkland de către Marea Britanie a elaborat un proiect de rezoluție care recomandă celor două țări să înceară reglementarea pașnică a acestui litigiu.

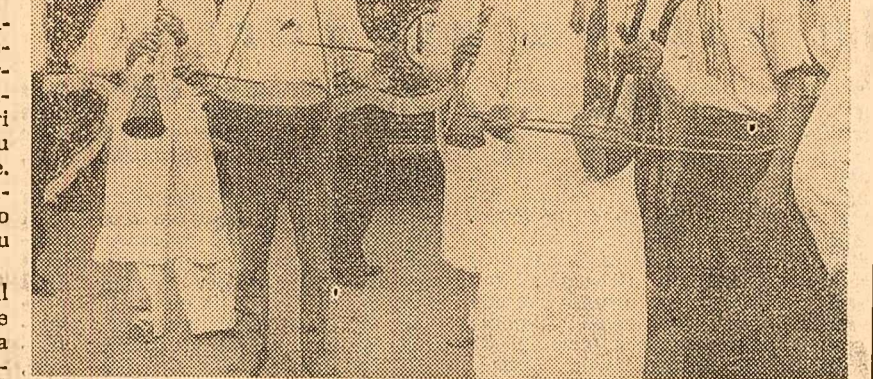
CAP KENNEDY. Vineri a fost lansat un satelit făcînd parte din planul american „Apollo” de trimiteră a unui om în Lună. Satelitul a fost lansat cu ajutorul unei rachete purtătoare cu două trepte de tipul „Saturn-1”.

ALGER. Vineri dimineața peste 1.400.000 de elevi din Algeria au pășit pragurile școlilor. În comparație cu anul 1962, anul proclamării independenței naționale, astăzi numărul elevilor din școlile primare și secundare algeriene este de două ori mai mare.

MOSCOVA. La Moscova au sosit 130 de oameni de afaceri din Canada. Agenția TASS relatează că președintele Camerei de Comerț canadiane, John Taylor, a declarat la o sîrire că el și însoțitorii lui vor să stabilească posibilitățile dezvoltării unor relații comerciale între firmele pe care le reprezintă și întreprinderile de comerț sovietic.

MADRID. În fața sediului sindicatelor falangiste, a avut loc o demonstrație de protest a 1.500 de metalurgiști spanioli, care au revendicat majorarea salariilor. Numeroși muncitori au fost arestați și amenințați cu participarea la această demonstrație. În semn de protest împotriva acțiunilor represive ale autorităților, într-o serie de întreprinderi din Madrid au avut loc greve de scurtă durată.

SEUL. La Seul s-a anunțat oficial arestarea a două persoane acuzate de a fi încercat să organizeze în luna iunie un complot în vederea asasinării președintelui sud-coreean, Pak Cijan Hi și a altor personalități care lînsoțeau în drum spre localitatea Suwon.

Recentele tulburări din Vietnamul de Sud s-au soldat cu victime omenești. În fotografie: ceteșii funebri cu prilejul înmormîntării a 6 persoane ucise în timpul ciocnirilor dintre budiști și catolici.